

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 K 017512 18 K
Tuzla, 20.12.2021. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Merime Gutić, kao predsjednice vijeća, Samira Jusičića i Asje Razić, kao članova vijeća, sa zapisničarkom Melihom Trumić, u krivičnom predmetu protiv optuženih Č. I., zbog produženog krivičnog djela Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i pravne osobe „Dekor“, d.o.o. Banovići zbog produženog krivičnog djela Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, čiji osnov odgovornosti je sadržan u odredbi člana 128. stav 1. tačka a) i c) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, po potvrđenoj optužnici Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj T03 0 KTPO 0062606 16 od 23.02.2018. godine, koja je potvrđena rješenjem ovog suda dana 09.03.2018. godine, nakon održanog glavnog pretresa dana 16.12.2021. godine, u prisustvu tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona Milićević Dražena, optuženih Č. I. i pravne osobe „Dekor“ d.o.o. Banovići, te branioca optuženog Č. I., advokata Envera Hogića i zastupnika pravne osobe „Dekor“ d.o.o. Banovići advokata Sabine Husejnagić, donio je dana 20.12.2021. godine, javno objavio

P R E S U D U

OPTUŽENI:

1. Č. I., sin S. i majke B. rođene M., rođen ..... godine u T., opština K., stalno nastanjen u B., u ulici H.S. H. 20, pismen, završio pravni fakultet, po zanimanju diplomirani pravnik, zaposlen kao odgovorno lice – direktor u pravnom licu „Dekor“ d.o.o. Banovići, oženjen, otac jednog djeteta, vojsku služio 1986. godine u Beogradu, bez čina i odlikovanja, srednjeg imovnog stanja, po narodnosti Bošnjak, državljanin BiH, JMBG: ..., neosuđivan, na slobodi,
2. PRAVNO LICE „Dekor“ d.o.o. Banovići, sa sjedištem u ulici B. B. 34, ID broj: ..., upisan u registar po Rješenju Kantonalnog suda u Tuzli broj: U/I-710/02 od 01.08.2002. godine,

K R I V I S U

Što su:

Č. I.

U vremenskom periodu od 30.12.2011. do 31.12.2013. godine u Banovićima, radeći kao vlasnik i direktor bez ograničenja ovlaštenja u pravnom licu „DEKOR“ d.o.o. Banovići,

(u daljem tekstu „firma“) kao porezni obveznik u smislu člana 3. stav 2) Zakona o Poreznoj Upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13), svjestan da ne dajući zahtijevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu izbjegava plaćanje davanja propisanim poreznim zakonodavstvom u Federaciji, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava kroz zajedničku štetnu posljedicu prelazi iznos od 200.000 KM, što je i htio, organizovao poslovanje svoje firme tako što je

radeći završne građevinske radove na stambenim zgradama izgrađenim od strane pravnih lica „Tehnograd-Company“ d.o.o. Tuzla, „Giprom“ d.o.o. Tuzla, „Alg-Group“ d.o.o. Tuzla i „Gromex“ d.o.o. Srebrenik, iznos ugovorenih radova je naplaćivao putem ugovora o cesiji i asignaciji od fizičkih lica - kupaca stanova od ovih pravnih lica, na način da su mu ti kupci u vremenskom periodu od 2004. do 2013. godine, po osnovu tih ugovora, izvršili gotovinske uplate za kupljene stanove u ukupnom iznosu od 331.275,32 KM, koji novac nakon naplate nije predao na blagajnu ili položio na račun firme, niti ga je prikazao u poslovnim evidencijama svoje firme, nego je ova potraživanja, odnosno već izvršene gotovinske uplate u poslovnim evidencijama firme i dalje vodio kao nenaplaćene,

nakon čega je *postupajući u namjeri da za svoju firmu izbjegne plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa na ovako naplaćeni gotov novac*, znajući da je članom 14. stav 1) Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", broj: 97/07, 14/08 i 39/09) propisano da se na teret rashoda u poreznom bilansu, priznaju rashodi nastali po osnovu otpisa sumnjivih i spornih potraživanja a u stavu 2) da se potraživanja smatraju sumnjivim i spornim i ako nisu naplaćena u roku 12 mjeseci od datuma dospijeca te *svjestan da je svoja potraživanja od kupaca stanova već naplatio*,

postupio suprotno navedenom zakonskom propisu, na način da je donio odluke o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja koja su starija od dvanaest mjeseci i to dana 30.12.2011. godine, Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 612/11 u iznosu od 112.852,22 KM, dana 31.12.2012. godine Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 478/12 u iznosu od 122.227,17 KM i dana 31.12.2013. godine Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 563/13 u iznosu od 292.583,00 KM,

kojim odlukama je otpisao i isknjižio već ranije naplaćena potraživanja od kupaca stanova u iznosu od 331.275,32 KM, na koji način je navedeni iznos poprimio karakter oporezivog dohotka od nesamostalne djelatnosti i na koji iznos nije obračunao, prijavio i platio Poreznoj upravi F BiH obaveze po osnovu poreza na dohodak koji za 2011 godinu iznose 35.682,46 KM, za 2012 godinu 79.772,30 KM i za 2013 godinu 143.068,55 KM, i obaveze po osnovu poreza na dobit u iznosu od 7.335,05, odnosno ukupno 265.858,36 KM, pribavljajući svojoj firmi protivpravnu imovinsku korist u istome iznosu.

„Dekor“ d.o.o. Banovići

U vremenskom periodu od 30.12.2011. do 31.12.2013. godine, kao pravna osoba u obavljanju svoje registrovane djelatnosti, raspolagalo protupravno ostvarenom imovinskom koristi u ukupnom iznosu 258.523,31 KM, koju je u ime i za račun iste ostvario njen direktor i vlasnik Č. I., tako što je u navedenom periodu u cilju izbjegavanja plaćanja davanja propisanih poreznim zakonodavstvom preduzeo radnje opisane pod tačkom 1. ove optužnice i na koji način je pribavio protivpravnu imovinsku korist pravnom licu „Dekor“ d.o.o. u istome iznosu

čime je, Č. I. počinio krivično djelo – Porezna utaja - iz člana 273. stav 3) u vezi stava 1 KZ F BiH, a pravno lice „DEKOR“ d.o.o. krivično djelo - Porezna utaja - iz člana 273.

stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, čiji osnov odgovornosti je sadržan u odredbi člana 128. stav 1. tačka a) i c) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

pa sud, primjenom navedenih zakonskih odredbi, te uz primjenu odredbi članova 42., 43. i 49. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

O S U Đ U J E

Č. I. NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 3 (TRI) GODINE

te primjenom navedenih zakonskih odredbi i uz primjenu odredbi članova 42., 47. stav 3., 8. i 9., članom 49. i članom 136. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

O S U Đ U J E

PRAVNU OSOBU „DEKOR” D.O.O. BANOVIĆI NA NOVČANU KAZNU U IZNOSU OD 30.000,00 KM (TRIDESETHILJADAKONVERTIBILNIHMARAKA)

Optužena pravna osoba „Dekor” d.o.o. Banovići dužna je platiti novčanu kaznu u roku od 30 dana nakon pravosnažnosti presude, ako se novčana kazna ne plati u roku koji je utvrđen tom presudom, bez odgađanja će se provesti postupak prisilne naplate.

Na osnovu člana 114. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, od optužene pravne osobe „Dekor” d.o.o. Banovići se oduzima imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, u ukupnom iznosu od 258.523,31 KM, koju je optužena pravna osoba dužna vratiti i to u roku od 6 (šest) mjeseci od pravosnažnosti presude uplatom u budžet Federacije Bosne i Hercegovine, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine optuženi se obavezuju da naknade troškove krivičnog postupka o čijoj visini će u smislu odredbe člana 200. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine sud odlučiti posebnim rješenjem, te da plate sudu paušal u iznosu od po 200,00 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj T03 0 KTPO 0062606 16 od 23.02.2018. godine, koja je potvrđena rješenjem ovog suda broj 03 0 K 017512 18 Kps od 09.03.2018. godine, optuženi su Č. I. i pravna osoba „Dekor” d.o.o. Banovići, zbog produženog krivičnog djela – Porezna utaja – iz člana 273. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH), čiji osnov odgovornosti je sadržan u odredbi člana 128. stav 1. tačka a) i c) KZ F BiH.

Na ročištima za izjašnjenje o krivnji održanim dana 30.03.2018. godine i dana 13.04.2018. godine, optuženi su se izjasnili da nisu krivi za krivično djelo koje im se potvrđenom optužnicom stavlja na teret.

Na glavnom pretresu izvedeni su dokazi optužbe, pa su direktno i unakrsno ispitani svjedoci optužbe i to: Š. D., B. D., H. D., H. E., Š. M., G. R., Lj. S., G. H. i K. E. i vještak ekonomsko finansijske struke Varivoda Zoran, te su u materijalne dokaze uvršteni: potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, ja bih vas zamolila broj 13/09-8-15-9-2650-55/15 od 06.10.2016. godine sa prilogom dokumentacije naznačeno kao potvrda, ugovori o udruživanju sredstava radi finansiranja izgradnje poslovnog objekta blok D naselje Slavinovići Ušće broj 1735/08 od 05.06.2008. godine, nalog blagajni broj 28/09 od 05.06.2009. godine na iznos od 110.000,00 KM, rješenje broj 10-3/1-15-4/9 od 04.01.2010. godine, zatim to je dokumentacija koja je predata od svjedoka H. D. inspektorima Porezne uprave Sarajevo, zapisnik o dobrovoljnoj predaji predmeta i dokumentacije broj 13/09-8-15-9-2650-28/15 od 01.09.2016. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta pod istim brojem od 01.-09.2016. godine sa dokumentacijom koja je naznačena u potvrdi i to ugovori o udruživanju sredstava radi finansiranja izgradnje broj OPU-IP92/12 zaključen 03.02.2012. godine u Srebreniku, ugovor o cesiji od 01.12.2012. godine, nalog blagajne broj 49 od 30.12.2011. godine iznos 1.130,00 KM, nalog blagajni 48 broj od 30.12.2011. godine iznos od 21. hiljade, nalog blagajne broj 1 od 07.02.2012. godine na iznos od 20.hiljada, to je dokumentacija koja je predata od strane Slišković Viktorije inspektorima Porezne uprave, zapisnik o dobrovoljnoj predaji predmeta i dokumentacija Odsjeka za obavještanje istrage Tuzla broj 13/09-8-15-9-2650-6/15 od 03.11.2017. godine, zatim potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Odsjeka za obavještanje istrage Tuzla broj 13/09-8-15-9-2650-7/15 od 03.11.2017. godine, bruto bilans firme d.o.o. „Dekor“ Banovići za period od 01.01.2007. do 31.12.2007. godine i bruto bilans iste firme za period od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine, zatim za period od 01.01.2009. do 31.12.2009. godine, analitička kartica konta 21101034 Š.D. i E. za stanje od 01.01.2007. do 31.12.2007. godine, analitička kartica konta 211 Š.D. i E. za stanje od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine, analitička kartica konta 211 S. S. za stanje od 01.01.2010. do 31.12.2010. godine, zapisnik o dobrovoljnoj predaji predmeta i dokumentacija Odsjeka za obavještanje istrage Tuzla broj 13/09-8-15-9-2650-3/15 od 16.08.2016. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Odsjeka za obavještanje istrage Tuzla broj 13/09-8-15-9-2650-4/15 od 16.08.2016. godine, bruto bilans firme d.o.o. „Dekor“ Banovići od 01.01.2010. do 31.12.2010. godine, bruto bilans iste firme za period 01.01.2011. do 31.12.2011. godine, zatim za period od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine, za period 2013. godine bruto bilans, zatim za period 2014. godine, zatim Odluka o otpisu sumnjivih spornih potraživanja firme „Dekor“ Banovići broj 612/11 od 30.12.2011. godine, Odluka o otpisu potraživanja firme „Dekor“ Banovići broj 478/12 od 31.12.2012. godine, Odluka o otpisu sumnjivih spornih potraživanja broj 563 od iste firme „Dekor“ Banovići, broj 563/13 od 31.12.2013. godine, račun broj 41/2012 od 31.11.2012. godine, račun broj d.o.o. „Al grup“ Tuzla broj 62 od 31.10.2012. godine, račun „Al grup“ Tuzla broj 62 od 31.10.2012. godine, zatim broj 63 od 31.10.2012. godine, zapisnik o dobrovoljnoj predaji predmeta i dokumentacije Odsjeka za obavještanje istrage Tuzla broj 13/09-8-15-9-2650-19/15 od 26.08.2016. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta istog Odsjeka 13/09-8-15-9-2650-20/15 od 26.08.2016. godine odnosno 20/15 je gore zatim analitičke karte kupaca d.o.o. „Dekor“ Banovići, analitička kartica konta 5781 – rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja za 2011., 2012. i 2013. godinu, zatim analitička kartica konta 062 – stanovi u vlasništvu pravnog lica za 2012. godinu i analitička kartica konta 2119 sumnjiva sporna potraživanja za 2011. godinu, nalog za knjiženje broj 40 od 17.01.2013. godine, analitička kartica od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine zbirna sumnjiva i sporna potraživanja 2119 koja se odnose na dugovanje K. Lj., H. E., S. V., M. Š., H.D., Č. S., H. A., S. S., N. K., J. E., S. J., B. F., Š. D., Š. E., B. D., G. R., Z. S. i S. R.. nalog za knjiženje broj 40 od 17.01.2013. godine, nalog za knjiženje broj 42 od 10.10.2013. godine, nalog za knjiženje broj 367 od 09.03.2012. godine, nalog za knjiženje broj 52 od 31.12.2013. godine, nalog za knjiženje broj knjiženje broj 56 od 31.12.2013. godine, bilans uspjeha pravnog lica „Dekor“ Banovići na dan 31.12.2011. godine, bilans uspjeha istog pravnog lica za period od 01.01. do 31.12.2012. godine, bilans stanja d.o.o. „Dekor“ Banovići na dan 31.12.2012. godine, bilans uspjeha pravnog lica d.o.o. „Dekor“ Banovići za period 01.01. do 31.12.2013. godine, bilans stanja d.o.o. „Dekor“ Banovići na dan 31.12.2013. godine, pregled nastalih iskorištenih i neiskorištenih poreznih gubitaka po stanju

na dan 31.12.2011. godine za d.o.o. „Dekor“ Banovići bilans stanja d.o.o. „D.“ B. na dan 31.12.2011. godine, zatim aneks dodatni računovodstveni izvještaj od 01.01. do 31.12.2011. godine „Dekor“ Banovići bilans uspjeha „Dekor“ Banovići za period 01.01. do 31.12.2011. godine, prilog uz porezni bilans za 2011. godinu d.o.o. „Dekor“ Banovići, prijava za pore na dobit d.o.o. „Dekor“ Banovići za period 01.01. do 31.12.2013. godine, porezni bilans „Dekor „Banovići za period od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine, bilans uspjeha „Dekor „Banovići za period 01.01. do 31.12.2013. godine, statističke aneks godišnjeg statističkog izvještaja za 2013. godinu za d.o.o. Dekor Banovići, prijava poreza na dobit d.o.o. Dekor Banovići za period 01.01. do 31.12.2013. godine porezni bilans d.o.o. „Dekor“ Banovići za period 01.01. do 31.12.2012. godine, prilog uz porezni bilans za 2012. godinu „Dekor“ Banovići dva puta, zatim bilans uspjeha „Dekor“ Banovići za period 01.01. do 31.12.2012. godine, statističke aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2012. godinu za d.o.o. Dekor Banovići, akt Porezne ispostave B. od 18.12.2017. godine pod brojem 13-3/9-15-9-17460/2017, akt Kantonalnog poreznog ureda Tuzla broj 13-3-02-15-9-173/17 od 19.12.2017. godine za dodatno utvrđene obaveze o stanju obaveze dužnika „Dekor „Banovići, zatim akt Općinskog suda Tuzla broj 032-0-Regz-17-01425 od 04.05.2017. godine izvod iz sudskog registra za pravno lice „Dekor“ Banovići, izvod iz kaznene evidencije za optuženog Č.I., Policijska stanica Kakanj od 29.09.2017. godine, popis troškova od 23.02.2018. godine, naredba za vještačenje po vještaku ekonomske struke Kantonalnog tužilaštva TK broj T03 0 KTPO 006260 16 od 2017. godine, nalaz i mišljenje vještaka Zorana Varivode sudskog vještaka ekonomske struke od 20.12.2017. godine i njegov iskaz sa glavnog pretresa od 18.01.2019. godine, zapisnik o inspekcijском nadzoru poreznog obveznika „Dekor „broj 13/09-15-10-2650/15-3 od 05.02.2016. godine, zatim rješenje o dodatno utvrđenim obavezama 13/09-15-11-2650/15-4 od 05.04.2016. godine, zapisnik o inspekcijском nadzoru poreznog obveznika sačinjen od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Sektor za inspekcijски nadzor, obavještenje i istrage Odsjek za kontrolu velikih poreznih obveznika za regiju Tuzla broj 13/09-15-10-2650/15-3 od 05.02.2016. godine, rješenje o dodatnim obavezama izdatog od strane organa broj 13/09-15-11-2650/15-4 od 05.04.2016. godine,

Po prijedlogu odbrane optuženog Č. I. provedeno je vještačenje po vještaku ekonomske struke Bečić Ramiza, koji je direktno i unakrsno ispitan na glavnom pretresu održanom dana 22.07.2021. godine, te su u dokaze odbrane optuženog uvršteni naredba suda za navedeno vještačenje kao i nalaz i mišljenje istog vještaka od 25.12.2020.godine.

Kao dokaz suda, u skladu sa članom 100. tačka 9. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP F BiH), na glavnom pretresu održanom dana 22.07.2021. godine, provedeno je suočenje između vještaka ekonomske struke Varivoda Zorana i Bečić Ramiza.

Obzirom da je dolazak pred sud svjedoka V. S. (iz objektivnih razloga, zbog njezinog zdravstvenog stanja prema dopisu njezine kćerke uz dostavljenu medicinsku dokumentaciju, potom i prisustva iste na glavnom pretresu kako bi opravdala izostanak majke i objasnila da je ista teško bolesna da se radi o staroj i bolesnoj osobi, iz kojih razloga je njezin dolazak na sud znatno otežan, iz kojih razloga ista nije saslušana na glavnom pretresu, pa je sud na osnovu člana 288. stav 2. ZKP F BiH, uz suglasnost stranaka i branilaca optuženih, pročitao iskaz ovog svjedoka iz istrage, sačinjene u Poreznoj upravi Središnji ured Sarajevo Sektor za inspekcijски nadzor, obavještanje i istrage Odsjek za obavještanje i istrage Tuzla, dana 01.09.2016. godine pod brojem 13/09-8-15-9-2650-27/15.

Sud je rješenjem od 23.06.2020. godine postupajući po osnovu odredbe člana 400. stav 3. u vezi sa članom 398. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine postavio novog zastupnika pravnog lica i to advokata Sabinu Husejnagić, iz razloga što je raniji zastupnik pravnog lica „Dekor“ d.o.o. Banovići, E. A. otkazao punomoć.

Cijeneći provedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, ovaj sud je utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude.

Da je u vremenskom periodu od 30.12.2011. godine do 31.12.2013. godine Č. I. obnašao funkciju osnivača i direktora bez ograničenja ovlaštenja u pravnom licu „Dekor“ d.o.o. Banovići, sud je utvrdio na osnovu dostavljenih podataka Općinskog suda u Tuzli broj 032-0-RegZ-20-001233 iz registra istog suda zbirke isprava 1-350. Tako je, Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli broj U/I-710/02 od 01.08.2002.godine izvršen upis promjene statusa sa ZDP i upis izvršene privatizacije tako da naziv glasi „Dekor“ društvo sa ograničenom odgovornošću Banovići, ulica Branilaca Banovići 34, godine, te utvrđeno da je Č. I. upisan kao osnivač i kao lice ovlašteno za zastupanje društva.

Utvrđujući pravnu sposobnost pravnog lica „Dekor“ d.o.o. Banovići i odgovornost optuženog, sud je, uvidom u rješenje o upisu promjene statusa sa ZPD i upisa izvršene privatizacije Kantonalnog suda u Tuzli broj U/I-710/02 od 01.08.2002.godine, nesporno utvrdio da je firma „Dekor“ d.o.o. Banovići stekla pravnu sposobnost danom upisa u registar i to kao društvo sa ograničenom odgovornošću, a što je u skladu sa članom 4. Zakona o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Takođe, istim Zakonom su propisane obaveze i odgovornosti članova društva, te obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz funkcija koje je optuženi obnašao u inkriminisanim periodu. S tim u vezi, peti dio navedenog Zakona čine odredbe koje se odnose sa društvo sa ograničenom odgovornošću, kao što je to i firma „Dekor“, te je članom 302. Zakona o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine propisano da je društvo sa ograničenom odgovornošću društvo koje osniva jedno ili više pravnih ili fizičkih lica radi obavljanja određene djelatnosti pod zajedničkom firmom unošenjem udjela u unaprijed dogovoren osnovni kapital, dok je članom 303. stav 2. istog Zakona propisano da u društvu sa ograničenom odgovornošću koje nema nadzorni odbor njegova ovlaštenja vrše članovi društva, čime je utvrđeno da je optuženi Č. I. imao obaveze, odgovornosti i prava koja proizilaze iz funkcije koje je obnašao kao osnivač i direktor društva sa ograničenom odgovornošću u vremenskom periodu od 30.12.2011. godine do 31.12.2013. godine, bez ograničenja ovlaštenja.

Imajući u vidu navedena ovlaštenja i obaveze direktora društva sa ograničenom odgovornošću, ovaj sud nalazi utvrđenim da je prema Zakonu o porezu na dohodak obveznik poreza na dohodak, između ostalog, rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriju Federacije i izvan teritorija Federacije i nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnoga mjesta poslovanja na teritoriju Federacije, a da su predmeti oporezivanja dohoci koje porezni obveznik ostvari od: nesamostalne djelatnosti, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, ulaganja kapitala, sudjelovanja u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Obaveza optuženog da, kao porezni obveznici obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju porez na dohodak, proizilazi iz odredbe člana 3. stav 2. Zakona o porezu na dohodak kojim je propisano da akontaciju poreza na dohodak po osnovu drugih samostalnih djelatnosti obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji dohotka po stopi od 10% prilikom svake isplate, dok je Zakonom o doprinosima propisano da doprinosi koji se obračunavaju na teret osiguranika čine iz osnovice po stopi 4,00 % za osnovno zdravstveno osiguranje, na teret isplatioca primanja, na osnovicu po stopi 6,00% za penzijsko i invalidsko osiguranje i isti se obračunavaju prije isplate primanja osiguraniku, a dospijevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom primanja osiguraniku.

Odredbom člana 14. stav 1. Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", broj: 97/07, 14/08 i 39/09) je propisano da se na teret rashoda u poreznom bilansu, priznaju rashodi nastali po osnovu otpisa sumnjivih i spornih potraživanja a u stavu 2. da se potraživanja smatraju

sumnjivim i spornim i ako nisu naplaćena u roku 12 mjeseci od datuma dospijeća. Da bi se neko potraživanje moglo otpisati, da se izvrši otpis potraživanja i da se prizna kao porez, ne prihvati rashod a) Pregled svih potraživanja pravna osoba, odlučuje da li su se stekli uvjeti u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, da li je nastupila zastara. Ako je nastupila zastara u roku 3 (tri) godine u članu 374. Zakona o obligacionim odnosima onda ona vrši snižavanje, ima pravo da izvrši snižavanje tih obaveza. Međutim, to i snižavanje tih obaveza u skladu sa našim Zakonom o porezu kaže se u koliko nisu zadovoljeni neki uvjeti kao što su u skladu sa članom 14. Zakona ako su potraživanja starija u roku od 12 (dvanaest) mjeseci, ima pravo. U roku od 12 (dvanaest) mjeseci ako je izvršena poslovna transakcija i to pravno lice ima potraživanje drugoga, to može otpisati ali je porezno priznat. Znači, nije sporno otpisivati, nego da li je porezno priznat ili je porezno nepriznat rashod? Drugo u koliko je obveznik utužio takvo potraživanje ili podnio zahtjev za izvršenje nadležnom sudu. Ako je pokrenut postupak prinudne naplate, ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku prema dužniku i ako je postignut po sporazumu dužnika u postupku o stečaju i likvidacije, a ako su svi ovi uvjeti zadovoljeni i to nije sporno ni poslije ali samo je u pitanju porezni tretman takvih potraživanja.

Da je optuženi postupao u namjeri da za svoju firmu izbjegne plaćanje obaveza koja su prema Zakonu o porezu na dohodak bili obavezni da plaćaju, ovaj sud je utvrdio iz iskaza svjedoka B. V., kao i iz zapisnika o inspekcijском nadzoru poreznog obveznika broj 13/09-15-10-2650/15-3 od 05.02.2016. godine.

Prije svega valja istaći da prema Zakonu o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i to članu 64. tokom svake kontrole, inspektori ili drugi ovlašteni radnici Porezne uprave mogu iskoristiti bilo koja i sva prava Porezne uprave, po ovom zakonu, uključujući: pravo da pozovu ili zahtijevaju od poreznog obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoči dokumente i druge informacije prema članu 7. stav 1., alineja 6. ovog zakona i pravo da uđu u prostorije gdje se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti iz člana 7. stava 1., alineja 7. ovog zakona odnosno imaju pravo da u skladu sa procedurama iz člana 8. ovog zakona zahtijevaju od poreznih obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoče dokumente i druge informacije neophodne za provedbu poreznih zakona te u skladu sa procedurama iz člana 9. ovog zakona, uđu u prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za provedbu poreznih zakona, te da pregledaju te knjige i evidencije, uzimaju izvode, sačinjavaju kopije ili izuzimaju evidencije i knjige, a da, u slučaju izuzimanja knjiga i evidencija, porezni obveznik i njegov zastupnik će imati pristup istim i dostaviti će im se kopija dokumenata.

Da je optuženi Č. I. imao namjeru da utaji porezna davanja proizilazi prije svega iz zapisnika o inspekcijском nadzoru Porezne uprave od 05.02.2016. godine u kojem je navedeno da on u toku kontrole inspektorici nije predočio svu potrebnu dokumentaciju, naročito onu koja se odnosi na veliki otpis potraživanja od kupaca stanova. Da je bio obveznik direktnih poreza. Iz sadržaja ovog zapisnika nesporno proizilaze činjenice temeljem kojih je sud zaključio da je optuženi bio svjestan da ne daje zahtijevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu i da izbjegava plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom, ali i iz iskaza inspektorice koja je radila kontrolu B. V. proizilazi da je u postupku kontrole firmu kao direktor isključivo predstavljao optuženi Č.I.

U skladu sa naprijed navedenim, cijeneći zapisnik o inspekcijском nadzoru poreznog obveznika broj 13/09-15-10-2650/15-3 od 05.02.2016. godine, sud nalazi da je isti prvenstveno zakonit, zatim objektivan i vjerodostojan pa je tako uvidom u isti utvrđeno da su inspektori I. B. i B. V. postupali po nalogu Porezne uprave F BiH, Kantonalnog poreznog ureda Tuzla, da je izvršen inspekcijски nadzor kod poreznog obveznika d.o.o. „Dekor“ Banovići u predmetu kontrole: Inspekcijски nadzor obračuna i uplate javnih

prihoda iz nadležnosti Porezne uprave F BiH (kontrola obračuna i uplate javnih prihoda pravnog lica -puna kontrola), te da je nadzoru prisutan– direktor Č. I. Dalje je utvrđeno da je u momentu kontrole porezni obveznik imao 7 radnika prijavljena na penziono - invalidsko i zdravstveno osiguranje, a da je period kontrole od 01.01.2010. godine do 31.12.2014. godine. Takođe, sud je utvrdio na osnovu navedenog zapisnika, a koji je predložen kao dokaz od strane tužilaštva, da su postupajući inspektori uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju i poreske evidencije poreskog obveznika utvrdili da je firma „Dekor“ d.o.o., u periodu kontrole izvršio otpis sumnjivih i spornih potraživanja kupcima stanova koja nije naplatio u roku od 12 mjeseci, bez da je poduzeo ijednu mjeru, čime su prekršene odredbe člana 14. stav 1. Zakona o porezu na dobit, a što je potvrđeno i materijalnom dokumentacijom u spisu, te iskazom vještaka Varivoda Zorana.

Takođe, analizirajući zapisnik o inspekcijskom nadzoru poreznog obveznika i nalaz i mišljenje vještaka Varivoda Zorana, koji su saglasni u svim činjenicama i kojima je nesporno dokazano činjenično stanje navedeno u izreci presude, sud nalazi da je firma „Dekor“ doo Banovići, u periodu od 30.12.2011. do 31.12.2013. godine u Banovićima radeći završne građevinske radove na stambenim zgradama izgrađenim od strane pravnih lica „Tehnograd-Company“ d.o.o. Tuzla, „Giprom“ d.o.o. Tuzla, „Alg-Group“ d.o.o. Tuzla i „Gromex“ d.o.o. Srebrenik, koje iznose ugovorenih radova je naplaćivao putem ugovora o cesiji i asignaciji od fizičkih lica - kupaca stanova od ovih pravnih lica, na način da su mu ti kupci u vremenskom periodu od 2004. do 2013. godine, po osnovu tih ugovora, izvršili gotovinske uplate za kupljene stanove u ukupnom iznosu od 331.275,32 KM, koji novac nakon naplate nije predao na blagajnu ili položio na račun firme, niti ga je prikazao u poslovnim evidencijama svoje firme, nego je ova potraživanja, odnosno već izvršene gotovinske uplate u poslovnim evidencijama firme i dalje vodio kao nenaplaćene, postupio suprotno članu 14. stav 1) Zakona o porezu na dobit , na način da je donio odluke o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja koja su starija od dvanaest mjeseci i to dana 30.12.2011. godine, Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 612/11 u iznosu od 112.852,22 KM, dana 31.12.2012. godine Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 478/12 u iznosu od 122.227,17 KM i dana 31.12.2013. godine Odluku o otpisu sumnjivih i spornih potraživanja broj: 563/13 u iznosu od 292.583,00 KM, kojim odlukama je otpisao i isknjižio već ranije naplaćena potraživanja od kupaca stanova u iznosu od 331.275,32 KM, na koji način je navedeni iznos poprimio karakter oporezivog dohotka od nesamostalne djelatnosti i na koji iznos nije obračunao, prijavio i platio Poreznoj upravi F BiH obaveze po osnovu poreza na dohodak koji za 2011 godinu iznose 35.682,46 KM, za 2012 godinu 79.772,30 KM i za 2013 godinu 143.068,55 KM, i obaveze po osnovu poreza na dobit u iznosu od 7.335,05, odnosno ukupno 265.858,36 KM, pribavljajući svojoj firmi protivpravnu imovinsku korist u istome iznosu.

Analizirajući zapisnik o inspekcijskom nadzoru, knjigovodstvenu dokumentaciju firme „Dekor“ d.o.o., tri odluke o otpisu spornih potraživanja, kojim odlukama je on već otpisao već naplaćena potraživanja od kupaca stanova, a lažno je u knjigovodstvu prikazao da ona nisu nikad naplaćena, te dovodeći iste u vezu sa nalazom i mišljenjem i iskazom vještaka Varivoda Zorana, potvrđen je i stav ovog suda, a koji stav je suprotan stavu vještaka odbrane Bečić Ramiza, koje se većim dijelom baziralo na onom što i nije predmet optuženja, plate, topli obroci i dnevnice. Za sud su u konkretnoj krivičnopravnoj stvari irelevantne tvrdnje odbrana da dokaže ovim svojim dokazom da je optuženi novac koji je stekao izvršenjem krivičnog djela koristio da na crno isplaćuje plate radnicima bez evidentiranja poreza, doprinosa i slično, što je posebno sud utvrdio i u dijelu nalaza a i nakon predočavanje naloga blagajne koji su bili predati od strane kupaca, naveo da iste nije koristio prilikom izrade svog nalaza, a koji su relevantni u konkretnoj stvari.

Sud je odbio prijedlog za novo vještačenje predloženo od strane odbrane nakon što je odbrana provela vještačenja od strane Bečić Ramiza iz sljedećih razloga: odbrana je prilikom iznošenja prijedloga dostavila sudu devet dosijea sa dokumentacijom koja se odnosi na kupce stanova. Radi se o licima koji su saslušani kao svjedoci prema prijedlogu tužilaštva u ovom postupku. U njima se nalazi dokumentacija koja se odnosi na kupovinu stanova. To su ugovori kao i nalozi blagajne kojima se potvrđuje da su ta lica putem blagajne plaćala sredstva za te stanove. Dakle, radi se o nalogima koji u vrijeme inspekcijskog nadzora nisu prikazani u knjigovodstvo firme, a niti kasnije u fazi istrage, jer je optuženi svojim odlukama, a koje su upravo predmet optuženja otpisao ta potraživanja, iako je znao da ih je naplatio, jer ih je lično na ruke naplatio od strane kupaca. Koji navodi su saglasno potvrđeni od strane svjedoka. Nakon provedenog vještačenja od strane vještaka Bečić Ramiza po prijedlogu odbrane ti isti nalozi se pojavljuju u knjigovodstvu firme, bez obrazloženja gdje se ta dokumentacija nalazila u vrijeme kontrole obzirom da ista nije bila evidentirana u poslovnim evidencijama te firme, kako su to konstatovali inspektori Porezne uprave u svom nalazu. Sud nije prihvatio navode odbrane da je knjigovodstvo napravilo grešku i da je knjigovodstvo izvršilo otpis potraživanja i to bespotrebno, jer nije knjigovodstvo firme donijelo i otpisalo odluke i potpisalo odluke kojima je izvršen otpis potraživanja već je to upravo uradio direktor firme optuženi Č. I., iako je znao da je ta potraživanja već i naplatio. Dakle novac je naplaćen, taj novac nije prikazan u poslovnim knjigama firme u momentu kontrole a ni poslije, a tvrdnja odbrane da optuženi nije otpisao ta potraživanja već da je knjigovodstvo nepotrebno i pogrešno izvršilo otpis tih potraživanja je neprihvatljiva iz navedenih razloga. Obzirom da je po prijedlogu odbrane provedeno vještačenje i da iste nisu bile predmet vještačenja iako odbrana tvrdi da datiraju od januara 2011. godine, po ocjeni suda iste su sačinjene naknadno što jasno proizilazi iz analitičkih kartica i konta blagajne a koje su priložene za svakog kupca, sve te uplate u knjigovodstvu su prikazane odjednom u oktobru, a datum vađenja tog konta je 05.10.2021. godine. Shodno navedenom je sud odbio prijedlog odbrane da se provede dodatno vještačenje po vještaku Bečić Ramizu.

Nadalje, svjedok B. V. je u svom iskazu na glavnom pretresu održanom 09.11.2018.godine navela da je 2015. godine bila federalni porezni inspektor u Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, smještena u Sektoru za inspekcijski nadzor obavještavanje i istrage Odsjek za kontrolu velikih poreznih obveznika za regiju Tuzla. Da je 2015. godine radila inspekcijski nadzor u pravnom licu „Dekor“ doo Banovići, na osnovu naloga za inspekcijski nadzor u kojem stoji cilj i predmet kontrole. To je bila kontrola obračuna i uplate javnih prihoda pravnog lica (puna kontrola). Da je predmet kontrole u pogledu vremena, kontrolisan porez na dobit zadnjih 5 godina, a ove ostale poreze kontrolisali su od 2012. godine, gledajući od prethodne inspekcijske kontrole za koju svjedokinja misli da je bila 2012. godine ali je sve konstatovano u zapisniku o inspekcijskom nadzoru. Da je kontroli ispred firme „Dekor“ bio prisutan direktor pravnog lica Č. I., koji je u to vrijeme bio jedini zaposlen u toj firmi na pola radnog vremena i da tom prilikom direktor nije predočio svu potrebnu dokumentaciju koja im je bila potrebna za obavljanje nadzora, kad su došli, Č. I. je uspio neke bruto bilanse dati za neke godine gdje nije bilo početnog stanja, što nije moglo koristiti i onda su donijeli zaključak da on uredi tu dokumentaciju i potom istu dostavi. Nakon nekog vremena, u to vrijeme i taj postupak je bio malo prekinut, jel je svjedokinji umrla majka, Č. je uspio naći nekog informatičara koji mu je uspio izlistati te bruto bilanse sa početnim stanjem, s tim što za 2015. godinu nije nikako dao, jel ta godina uopšte nije bila proknjižena u njegovim poslovnim knjigama, tako da kontrolu za 2015. godinu nisu mogli izvršiti. Svjedokinja je navela obzirom da je firma Dekor na osnovu bruto bilansa i analitičkih kartica, imala veliki iznos potraživanja otpisan, a nisu imali svu dokumentaciju od firme Dekor, potrebnu dokumentaciju su tražili i od drugih pravnih lica, jer optuženi Č.

nije imao te ugovore o cesijama i asignacijama, te su morali tražiti informativne kontrole kod firme „Giprom“, „Gromeks“, „Tehnograd company“ jer je „Dekor“ radio završne radove u građevinarstvu u tom periodu za ta tri pravna lica. Da su ti ugovori o cesiji i asignaciji, rađeni na način da u toku postupka izgradnje i prodaje tih stanova, vlasnici zgrade zaključče ugovore tako da kupci stanova plate pojedinim izvođačima radova cijenu tog stana. Tako je bilo i u konkretnom slučaju za neka lica fizička lica koji su kupovali stanove sačinjeni su ugovori o cesiji i asignaciji da oni ne plate firmi „Gromeks“ „Tehnograd“, „Giprom“ nego da izvrše plaćanje ugovorene kupoprodajne cijene izvođaču, u konkretnom slučaju Dekor doo. U cilju vršenja kontrole kontaktirali su kupce tih stanova jer su vidjeli da je veliki iznos potraživanja za prodane stanove bio otpisan. To ih je dovelo u sumnju zato što pravno lice nije imalo dokaze da je utužilo ta fizička lica, da je pokušalo bilo kakvu naplatu bilo šta, nego jednostavno da je to samo otpisano i nakon što su od nadležnih poreznih ispostava uzeli kupoprodajne ugovore, vidjeli su da u ugovoru stoji da je plaćena puna kupoprodajna cijena, zatim su kod tih informativnih kontrola vidjeli u knjigovodstvu tih pravnih lica da je proknjiženo da je plaćena puna kupoprodajna cijena, što ih je dovelo u sumnju i onda su ta fizička lica kontaktirali i uzimali smo od njih izjave u toku postupka i tom prilikom uzimali dokumentaciju na te okolnosti da li su stanovi plaćeni ili ne, da je većina tih stanova plaćena, a u zapisniku stoji da je dio potraživanja firma „Dekor“ zaista otpisala, da je umanjila cijenu tim fizičkim licima, kupcima stanova mada je u ugovoru stajala stara kupoprodajna cijena ona ugovorena, a u onim ostalim slučajevima do ljudi do kojih su došli utvrdili na osnovu blagajničkih uplatnica na osnovu uplata na žiro račun da je zaista izvršeno plaćanje tih stanova, a da je obaveza otpisana. Svjedokinja je dalje opisala postupak na koji se uruči zapisnik nakon završene kontrole da obavezno sve zapisnike, sva rješenja dostavljaju putem pošte. Da su pokušali pravnom licu „Dekor“ da uruče putem pošte, da isti nije uspješno dostavljen, sa obrazloženjem, obaviješten nije podigao. Nakon toga su okačili na oglasnu ploču zapisnik kako bi stranka imala mogućnosti da se žali u upravnom postupku. Da se obveznik nije pojavio, onda su i rješenje poslali sve u skladu sa ZUP-om što se tiče rokova, nije ni rješenje primljeno. E onda nakon nekog vremena se pojavio optuženi Č. sa zahtjevom da je bio bolestan, da nije mogao podići, razna su neka obrazloženja bila i molio da mu daju dokumentaciju. Da su tada njemu dali dokumentaciju, fotokopije. Nakon toga je podnio zahtjev za obnovu postupka, međutim, zakonski rok za obnovu postupka po ZUP-u je prošao shodno tome su donijeli zaključak o odbacivanju zahtjeva, na koji je uložio žalbu i predmet je kod drugostepenog organa na rješavanju. Poslije je on dolazio opet reko da nema dokumentacije, i tada su dali izjave tih fizičkih lica kupaca stanova, svu dokumentaciju koju su imali dali, iskopirali. On je podnio novi zahtjev za obnovu postupka. Međutim, tada su ga obavijestili pismeno da je već jednom takav zahtjev podnesen i da se ne može dva puta isti zahtjev rješavati, da je to u postupku žalbe kod drugostepenog organa. Svjedokinja je na prigovore branioca i optuženog da isti nije imao mogućnost za žalbu i da nije ni potpisao zapisnik o kontroli pojasnila da je u konkretnom slučaju kontrola rađena kod firme Dekor tri mjeseca, da je tom prilikom izuzeta obimna dokumentacija, da se radi o velikoj kontroli kako je to na početku i navela da je rješenje sačinjeno u skladu sa Zakonom o poreznoj upravi i odredbom člana 64. je navedeno da imaju 8 dana roka za sačinjavanje zapisnika u uredu, nakon toga pruži se svaka mogućnost stranci, šalje obvezniku, daje mu se zakonski rok od 5 dana da se izjasni da uloži prigovor. Na osnovu tog prigovora koji razmatraju kroz rješenje su dužni odgovoriti na svaku stavku iz prigovora ako je uložena i onda on ima pravo žalbe na rješenje.

K. E. je u svom iskazu na glavnom pretresu 06.12.2018.godine navela da je u periodu 2011. i 2012. godine radila na mjestu knjigovođe i računovođe u građevinskoj firmi „Dekor“. Pojasnila je da je opis njezinih poslova u to vrijeme bio knjiženje izlaznih faktura, ulaznih faktura, knjiženje izvoda, odluka, dok je blagajnom bila zadužena H. G. Dalje je navela da je radila i u kontiranju poslovnih promjena uz pomoć S. Lj. koja joj je pomagala za sve što

joj nije bilo jasno, jer je bila nova, početnica. U vremenskom periodu dok je radili poznato joj je da je pravno lice „Dekor“ donosilo odluke o otpisu potraživanja prema kupcima fizičkim licima, da su to bile odluke kao i sve ostale potpisane i ovjerene i da je njezino bilo samo da ih proknjiži. Da su to bili otpisi potraživanja od strane Č. I. prema kupcima stanova. Da iste proknjiži na način da samo dobije papire koje treba proknjižiti, ukoliko nešto ne zna pokaže joj S. Lj. koja je bila certificirani računovođa. Dalje je navela da je prestala raditi 4.aprila kada je dobila otkaz, odnosno da je otpuštena još u martu mjesecu, da se vodio sudski postupak jer je imala stalni ugovor.

Navode svjedokinje potvrdila je S. Lj. koja je u svom iskazu navela da je po struci samostalni certificirani računovođa. Da je u periodu 2010.godine do 2014.godine po ugovoru o djelu radila kao eksterni računovođa za pravno lice „Dekor“, prema kojem je imala obavezu da uradi godišnji obračun, popuni obrasce na osnovu proknjiženih svih stavki i na osnovu bruto bilansa koji joj je uručen i knjigovođa proknjiži, na osnovu toga samo uradi obrasce i potpiše, da je firma imala svoje knjigovođe. Da je „Dekor“ radio završne radove u građevinarstvu. Kao eksterni računovođa nije knjižila poslovne promjene u pravnom licu „Dekor“ a koji se tiču konkretnih uplata bilo kakvih uplata. Misli da je u pravnom licu „Dekor“ direktor vodio blagajnu, a da su knjigovođe samo kontirale to što je odrađeno. Obzirom da se svjedokinja nije mogla sjetiti tačno svih detalja nakon što joj je predložen iskaz iz istrage na okolnosti vođenja blagajne o kojima se tad precizno izjašnjavala ista je potvrdila da su tačni njezini navodi iz istrage da joj nije poznato tačno ime osobe koja je bila zadužena za blagajnu ali zna da je vođena pod kontrolom direktora Č. I. i to je sigurno tako. Da je I. Č. bio upoznat sa svim promjenama u blagajni kao i u svim promjenama u kompletnom knjigovodstvu, jer se sve radilo pod njegovim nadzorom i odobrenjem. Svi prilivi i odlivi novca bilo da se radilo o gotovini ili žirnom plaćanju bili su pod kontrolom I. Č. i uz njegovu suglasnost. Dalje je navela da joj je poznato da su u 2011.godini, 2012.godini i 2013.godini vršeni otpisi potraživanja ali da nije znala da su fizička lica u pitanju, da je direktoru davala uputstva za otpis da mogu da otpišu samo ono što je starije od godinu dana, da se donese odluka i da se takstativno navede ko se otpisuje, koji iznos po kom računu. I poslije toga kad kažu da su uradili, nazovu da je urađena odluka, potpisana da se može sprovesti, nakon što je sprovedu uradi obračun. Da je direktor Č. I. bio upoznat sa tim odlukama i da ih je sačinjavao, jer je imao pod kontrolom to. Prilikom unakrsnog ispitivanja svjedokinja je potvrdila da nije radila knjiženja ali da je pomagala zaposlenim u firmi Dekor kako da sravne neke stvari, da ih uputi za ono što nemaju iskustva jer su sa fakulteta došli, bez radnog iskustva. Da je direktor bio zadužen za blagajnu kao i za sve drugo, ukoliko nije bilo radnika on je morao sam da uradi i da preuzme odgovornost. Dalje je pojasnila oko otpisa starijih od godinu dana ili ako niste poduzeli ništa da se tuži, dovoljno je to jedna od te tri stavke koje postoje tri stvari koje postoje jedna je dovoljna da ispunjava uslove da bi se moglo otpisati, da to utiče i na poslovni rezultat firme, smanjuje prihod i poresku obavezu. Da je upoznata da je G. H. dok je bila zaposlena u firmi sve poslove radila i vodila blagajnu.

Na iste okolnosti svjedokinja H. G. je navela da je u firmi „Dekor“ d.o.o. iz Banovići radila od 01. aprila 1992. godine do 31. januara 2014. godine sve što joj je naređeno od strane direktora Č. I. blagajnica i sekretarica i ostalo sve znači kuhala kafe, čistila kancelariju, išla u banku, išla u poštu. Znači, sve po naređenju. Da su svi računi koji su dolazili ako podiže novac iz banke uvodila je u blagajnički nalog naplate. I sve što se isplaćuje bio je nalog isplate. I to se vodilo u blagajni. Da je u opisu njezinog posla bilo i da sačinjava blagajničke naloge i piše blagajnički dnevnik i kad završi blagajnički dnevnik direktor pregleda i potpiše se ispod njezinog potpisa. Da su u periodu od 2010. godine do 2014. godina. neka fizička lica vršili plaćanja na blagajnu firme, uplate pretežno za kupovinu stanova. Dalje je svjedokinja opisala na koji način je vršeno plaćanje pa je tako navela da lice vrši plaćanje u kešu na blagajni nakon toga mu se izda nalog naplate s tim da se neki nalog uvodio u

blagajnu a neki nije, pa je tako bilo je slučajeva uplati se za stan, uvede se u blagajnu i položi se ili na račun ili se te pare troše. A bilo je i situacija kad se taj nalog zavede interno tako da te pare ostaju u firmi da se ne pokazuju u blagajničkom nalogu i te pare su po nalogu direktora se isplaćivale. Znači, novac se naplati ali se ne prikazuje u blagajni. Svjedokinja je navela da misli da je s tim novcem koji nije prikazivan najviše od tog novca isplatilo za isplatu plata zaposlenim. Da te isplate nisu nigdje prikazivano, koliko se sjeća bila je neka sveska ali knjigovodstveno nisu. Istakla je da se više puta obraćala direktoru da je nju strah da se radi na takav način i da je uvijek dobijala isti odgovor da nju nema šta da te bude strah on je direktor i vlasnik i da je njeno da radi a ne da misli. Da ona nije vršili eventualno knjiženje na blagajno finansijskom računovodstvu da su to radile druge djevojke. Ključevi od blagajne su bili kod nje, dok je odluke o raspolaganju s tim novcem donosio isključivo Č. I. koji je uvijek imao uvid u stanje blagajne, svako jutro stanje koje je, ako nije bio u kancelariji znao je telefonom nazvati i u svakom je trenu znao koliko ima novca. Svjedok je pojasnila oko načina na koji neke naloge uvede a neke ne, pa je tako braniocu na upit kako to uradi kad nalog postoji odgovorila da kad podigne iz banke pare ili kad joj neko uplati to obavezno unese u blagajnu osim kad joj direktor kaže ovo ćeš ostaviti nećeš uvoditi, to što nije uvela postoji nalog ali ga ne provede kroz knjigu blagajne iz razloga što joj to nije dozvolio direktor koji je bio i vlasnik firme, da nije dao da se provode uplate od lica što su stanove kupovali kojih je bilo više i čijih imena se svjedokinja nije mogla sjetiti na čemu je branilac insistirao.

Iskaze pomenutih svjedoka, ovaj sud cijeni kao tačne i stručne, s obzirom da su isti saglasni, kako međusobno, tako i sa iskazom vještaka Varivoda Zorana, kao i sa zapisnikom o inspeksijskom nadzoru, te su svjedoci kompetentni da daju iskaze o navedenim okolnostima, obzirom na njihovo zanimanje, a takođe su potvrđeni sa podacima iz dokumentacije, iz navedenog perioda(odluke o otpisu potraživanja, ugovori o cesiji, asignaciji, blagajnički zapisi). Takođe, na ovakvim objektivnim iskazima, sud nalazi da je optuženi bio svjestan da ne daje zahtijevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu i da izbjegava plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom ,dok isti na zahtjev postupajućih inspektora, niti naknadno u istrazi, nije dostavio navedenu dokumentaciju, da je upravo iz tog razloga inspektorica morala tražiti informativne kontrole kod firmi „Giprom“, „Gromex“, „Tehnograd company“ i druge, jer je „Dekor“ radio završne radove u građevinarstvu u tom periodu za ta tri pravna lica, pa su za neka fizička lica koja su kupovali stanove, pribavljani ugovori o cesiji i asignaciji iz kojih je vidljivo dakle na koji način su oni došli do stanova i od kupaca tih stanova koji su i potvrdili da su oni izvršili plaćanje i oni su pružili dokaze o ovoj naplati, da je i Lj. S., eksterno lice za pravno lice „Dekor“ navela da je kompletna blagajna firme vođena pod kontrolom direktora Č. I., da je on bio upoznat sa svim promjenama u blagajni kao i sa svim promjenama u kompletnom knjigovodstvu, da se sve radilo pod njegovim nadzorom i odobrenjem te da su svi prilivi i odlivi novca bilo da se radi o gotovini ili žirnalnom plaćanju bili pod njegovom kontrolom i rađeni uz njegovu saglasnost. Potvrdila je da joj je poznato da je optuženi donio sporne odluke o otpisu potraživanja, dakle ne knjigovodstvo kako to tvrdi odbrana, nego upravo optuženi. Da je H. G., koja je vodila blagajnu firme, kazala je da u firmi kada se radi o naplati novca u blagajni, vođeno dvojno knjigovodstvo, odnosno blagajnički nalazi su izdavani kupcima stanova, ali da su zavedeni interno, odnosno da se taj novac nije zvanično prikazivao kao prihod firme, nije zaveden u poslovne knjige, već samo u neke sveske i da je taj novac isplaćivan na crno kroz plate radnicima i da to nije evidentirano nigdje i da je upozoravala direktora da to nije pravilan način poslovanja, a da je optuženi rekao da je on direktor i vlasnik i da njeno nije da misli, već da radi.

Obzirom da je firma „Dekor“ d.o.o. Banovići čiji je osnivač i direktor Č. I. radeći završne građevinske radove na stambenim zgradama izgrađenim od strane pravnih lica „Tehnograd-

Company“ d.o.o. Tuzla, „Giprom“ d.o.o. Tuzla, „Alg-Group“ d.o.o. Tuzla i „Gromex“ d.o.o. Srebrenik, iznos ugovorenih radova naplaćivala putem ugovora o cesiji i asignaciji od fizičkih lica - kupaca stanova od ovih pravnih lica, na način da su mu ti kupci u vremenskom periodu od 2004. do 2013. godine, po osnovu tih ugovora, izvršili gotovinske uplate za kupljene stanove u ukupnom iznosu od 331.275,32 KM, to su na glavnom pretresu direktno i unakrsno ispitani kupci stanova, pa su tako ispitani Š. D., B. D., H. E., Š. M., G.R., Č. S., H. D., K. H. i E. J. te je svjedokinja K. H. na okolnosti kupovine stana i načina plaćanja u svom iskazu između ostalog navela da optuženog Č. I. i firmu Dekor poznaje kroz kupovinu stana 2004.godine od „Tehnograda company“. Da je stan platila Č. I. 53.800,00 KM gotovinom u ruke. Kupoprodajni ugovor, cesiju je zaključila sa Tehnogradom, kako je Tehnograd riješio sa Č. I. ne zna. Nije dobila potvrdu da je to platila. Dalje je navela da posjeduje dokumentaciju vezano za kupovinu ovog stana i da je istu predavala u Poreskoj upravi inspektorima i to ugovor o udruživanju sredstava radi finansiranja izgradnje stambeno-poslovnog objekta blok 5 u Živinicama broj 2452/04 od 24.08.2004. godine, ugovor broj 107/04 o ustupanju potraživanja odnosno cesije radi naplaćivanja i aneks na ugovor o kupoprodaji broj OPU IP-67/14.

Takođe, na iste okolnosti svjedočio je i svjedok Č. S. iz čijeg iskaza proizilazi da je da je 2010. godine odnosno 29.09.2010. potpisao kupoprodajni ugovor sa kompanijom „Tehnograd“, da je kupio stan veličine 42,59 kvadrata u na prostoru stare željezničke stanice, zona neka zgrada O3, lamela 2, sprat 10, stan 11, a cesijom je preneseno da opotuzenom Č. I. trebam vršiti uplate osim PDV-a koje sam uplatio na kompaniju „Tehnograd“ na njihov žiro račun. Da je platio 83.724,00 KM bez PDV, a ukupno je platio sa PDV-om 98.979,00 KM. Nakon što je platio PDV Tehnogradu i priključak optuženi Č. ga je zvao 01.10. da ponesem 19.000,00 KM i da ide pred banku u Banoviće da ponese novac, on je pred bankom bio sa svojom blagajnicom, nisu mogli ništa uradit u banci, iz razloga što je pijačni dan subota je bila, pijačni dan u Banovićima, gužva je bila, rudari dižu plate, Č. ga je počeo ubjeđivati da to njemu plati, jer su u njega radnici u štrajku, njemu treba odmah on ima belaj i ubijedio ga da mu plati, dao mu je nekakvu potvrdu, al je zatražio da on to ipak na račun položi i da mu da uplatnicu kakvu treba, on ga je dva dana kasnije pozvao i dao mu uplatnicu, da je Č. I. ukupno novca platio 83.724,00 KM u pet navrata, sljedeća je uplata bila 19.000,00 u Živinicama, ja sam insistiro da se ide plaćat na banku u Živinicama i tada ga je ubjeđivo da to plaća kod njega, 06.10. ovaj pijačni dan opet gužva, opet teškoće, da mu je rekao da dođe kod njega na blagajnu da plati da se ne sikira, tako da sljedeću uplatu u iznosu od 19.500,00 platio je 15.10. kod Č. na blagajni, tako da je prvo plaćanje bilo na ulici, a zadnja tri njemu na blagajnu, da je dobio potvrde za to. Da je prilikom zadnje uplate 12.11.2010. zatražio potvrdu da mu da potvrdu da je sve izmireno, plaćeno, da je dobio potvrde izdate od strane pravnog lica „Dekor“ d.o.o. Banovići broj 521/2010 od 12.11.2010. naslovljena na Č. S., Borogovac broj 31 Banovići. Nakon što mu je tužilac predočio dokumentaciju vezanu za kupovinu predmetnog stana svjedok je potvrdio da je to dokumentacija koju je predao inspektorima Porezne uprave i to ugovor o pridruživanju sredstava radi finansiranja stambeno poslovnog objekta O3 ili 03 na lokaciji stare željezničke stanice broj 2216/10 od 29.09.2010., zatim aneks za priključke broj 2216-A/20 od 29.09.2010., ugovor broj 75/10 o odstupanju potraživanja (cesija radi plaćanja od 01.10.2010.), nalog za plaćanje Hypo Alpe Adria bank d.d. filijala Živinice, na iznos od 15.255,13 KM od 01.10.2010., nalog blagajni broj 59 od 02.10.2010. na iznos od 19.000,00 KM, virmanski nalog od 02.10.2010. godine na iznos od 19.000,00 KM, svrha uplata po ugovoru broj 75/10, nalog za plaćanje Unicredit banke d.d. na iznos od 19.000,00 KM od 06.10.2010., nalog blagajni broj 60 od 15.10.2010. na iznos od 19.500,00 KM, nalog blagajni broj 65 od 03.11.2010. na iznos od 15.000,00 KM, nalog blagajni broj 69 od 12.11.2010. na iznos od 11.224,00 KM, potvrda broj 521/, izvinjavam se ova potvrda je već

predočena, ugovor o kupoprodaji stana broj OPU-IP 782/2011 od 22.09.2011. te rješenje broj 032-0-KPU-11-0015/08 od 21.10.2011. godine izdato od Opštinskog suda u Tuzli.

Na iste okolnosti i svjedok E. J. je u svom iskazu naveo da je 2006. godine na području Tuzle kupio stan na Ušću C9, „Tehnograd company“, a ugovor između „Tehnograda“ i „D.“ i njega su napravili cesiju na način da on izvrši uplatu stana „Dekor“, imo je tri uplate, iznos stana je bio 64.000,00, a uplate su bile negdje oko 53.000,00 KM dok ostatak nije platio, jer je razlika ostalih para bilo da „Dekor“ ne ubacuje parket, keramiku, sanitarije, tako da je razlika bila prebijanje. Da je takav način otplate dogovorio sa Dekor sa Č. I. Da je plaćanje Dekor vršio gotovinski na blagajnu lično u Banovićima „Dekor“ da ima i uplate blagajničke. Da je takav način plaćanja bio dogovoren između njega i Č. I., da mu za kupovinu stana plati iznos od 53.635,00 KM što predstavlja konačni iznos koji je platio za predmetni stan. Da je navedeni iznos direktoru „Dekor“ gospodinu Č. I. u prostorijama ovog pravnog lica Banovići platio u gotovini dana 06.11.2006. o čemu je imenovani izdao tri naloga blagajni i to nalog blagajni broj 9, a iznos od 1025 eura, nalog blagajne bez broja od 06.11.2006. na iznos od 27.995,00 KM i nalog blagajni broj 94 od 06.11.2006. na iznos od 23.642,00 KM. Dalje je potvrdio da je inspektorima Poreznoj upravi predao : ugovor o prodaji stana broj 290/06 od dana 30.10.2006. nalog blagajni broj 9 od 06.11.2006. nalog blagajni bez broja od 06.11.2006., na iznos od 27.995,00, te nalog blagajni broj 94 od 06.11.2006. na iznos od 23.642,00 KM.

Na okolnosti kupovine stana i načina plaćanja se izjašnjavao i svjedok D. H. koji je u svom iskazu naveo da je kupio stan u Slavinovićima, Sjenjak ulica Izeta Sarajlića TC, od firme Dekor Banovići, neko mu je predložio, odnosno rekao da ima zgrada Tehnograd koja je jako dobro građena i da ima stan koji prodaje. Nakon toga se susreo oko dogovora u Bingu sa Č. I. i dogovorili se za cijenu stana, pokazao mu je stan, koji je platio, oko 110.000,00 KM, platio je kod medicinske škole u autu je dao pare, dobio je priznanicu za to što je platio i ključeve. Nakon što se svjedok nije mogao sjetiti svih detalja plaćanja predöčen mu je iskaz iz istrage za koje navode je potvrdio da su djelimično tačni odnosno da je tačno da je dana 05.06.2009. godine izvršio uplatu cjelokupnog iznosa od 110.000,00 KM kupoprodajne cijene ali da nisu tačni navodi da je to uradio na blagajni firme Dekor, d.o.o. Banovići, već na ruke gospodinu Č. I. ispred medicinske škole, kao i da je tačno da je a za to plaćanje dobio priznanicu broj 28/09 od 05.06.2009. godine. Također je svjedok potvrdio navode da se sjeća da je u prostorijama d.o.o. Tehnograd Kompani Tuzla, potpisao Ugovor o udruživanju sredstava radi finansiranja i izgradnje stambeno poslovnog objekta Blok D Naselje Slavinovići Ušće a kojim se u smislu odredbe člana 3 istog ugovora obavezao da kao kupac, odnosno investitor, kupoprodajnu cijenu, odnosno 110.000,00 KM isplati firmi Dekor d.o.o. Banovići.

Iskaz svjedoka V. S., sačinjen Poreznoj upravi Središnji ured Sarajevo Sektor za inspeksijski nadzor, obavještavanje i istrage Odsjek za obavještavanje i istrage Tuzla dana 01.09.2016. godine, sud je na osnovu člana 288. stav 2. ZKP FBiH, uz suglasnost stranaka i branioca, pročitao. Pa tako je u sadržaju zapisnika o saslušanju ovog svjedoka navedeno: „Stan na adresi Rudolfa Vikića bb u Tuzli, Lamela 1. treći sprat, stan broj 23, kupila sam od pravnog lica „Gromex“ d.o.o. Srebrenik o čemu posjedujem ugovor o udruživanju sredstava radi finansiranja izgradnje notarski obrađen broj OPU-IP:92/2012 koji je potpisan 03.02.2012. godine u Srebreniku. Dogovoreno je da plaćanje stana izvršim pravnom licu D. d.o.o. B. nakon potpisivanja ugovora o cesiji koji je potpisan dana 01.02.2012. godine u Srebreniku. Plaćanje pravnom licu Dekor d.o.o. Banovići na insistiranje Č. I. direktora pravnog lica sam izvršila u tri rate i to gotovinski u službenim prostorijama Dekor d.o.o. Banovići Prva uplata rate bila je 30.12.2011. godine u iznosu od 1.130 KM, druga takođe 30.12.2011. godine u iznosu od 21.000 KM i treća 07.02.2012. godine u iznosu od 20.000

KM. Za navedene uplate posjedujem naloge blagajne izdate od strane pravnog lica Dekor d.o.o. Banovići i to nalog blagajne broj 49 od 30.12.2011. godine na iznos od 1.130 KM, nalog blagajne broj 48. od 30.12.2011. na iznos od 21.000 KM i nalog blagajne broj 1 od 07.02.2012. godine na iznos od 20.000 KM. Sva tri puta prilikom odlaska u Banoviće radi nošenja gotovine da bi izvršila uplatu, sa mnom je bila moja kćerka M. M., a novac sam lično predavala Č. I. Po izmirenju obaveza stan smo uknjižili kao svoje vlasništvo u nadležnom zk. uredu. To je sve što imam da izjavim.“

Analizirajući iskaze navedenih svjedoka, kao i iskaz svjedoka V. S. datog u istrazi, sud nalazi da su iskazi ovih svjedoka međusobno saglasni, objektivni i značajni za odlučivanje u ovoj krivično - pravnoj stvari i za sud prihvatljivi. Naime, svjedoci su na saglasan način opisali zaključivanje ugovora o kupovini stanova i cesije, kao i asignaciju sa firmama Giprom, Gromex i Tehnograd čiji je podizvođač radova bila firma „Dekor“ d.o.o. Banovići kao i način plaćanja između njih i Č. I. kao direktora firme „Dekor“ d.o.o., te način realizacije tih ugovora, iz kojih iskaza je sud utvrdio da je optuženi naplatio ta potraživanja, da su se našli sa optuženim da su mu na ruke isplatili novac njemu i da je u većini slučajeva i davao potvrde o izvršenim plaćanjima.

Cijeneći materijalnu dokumentaciju u spisu, a koja je bila i predmet vještačenja, između ostalog i tri odluke o otpisu sumnjivih spornih potraživanja kojim odlukama je on već otpisao već naplaćena potraživanja od kupaca stanova, a lažno je u knjigovodstvu prikazao da ona nisu nikad naplaćena sud nalazi nespornim da je optuženi postupao u namjeri da na ovako naplaćeni iznos izbjegne plaćanje poreznih davanja. Takođe, kako na osnovu navedene materijalne dokumentacije, zapisnika o inspekcijском nadzoru Porezne uprave od 05.02.2016. godine, a tako i na osnovu iskaza svjedoka – inspektora Porezne uprave, V. B., sud je utvrdio da je optuženi bio svjestan da ne daje zahtijevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu i da izbjegava plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom da je u postupku kontrole firmu kao direktor isključivo predstavljao optuženi Č. I., da je isti imao namjeru da utaji porezna davanja sud je utvrdio i iz činjenice da on u toku kontrole inspektorici nije predočio svu potrebnu dokumentaciju, naročito onu koja se odnosi na veliki otpis potraživanja od kupaca stanova za koja pravno lice nije imalo dokaze da je utužilo ta fizička lica niti da je pokušalo bilo kakvu naplatu već je ta potraživanja jednostavno otpisalo, pa je inspektorica navela da je upravo iz tog razloga morala tražiti informativne kontrole kod firmi „Giprom“, „Gromex“, „Tehnograd company“ i druge, jer je „Dekor“ radio završne radove u građevinarstvu u tom periodu za ta tri pravna lica, pa su za neka fizička lica koja su kupovali stanove, pribavljeni ugovori o cesiji i asignaciji iz kojih je vidljivo dakle na koji način su oni došli do stanova, da je kontaktirala i kupce tih stanova koji su i potvrdili da su oni izvršili plaćanje i pružili dokaze o ovoj naplati. Dakle sud je utvrdio i da optuženi nije priložio te blagajničke naloge, da su to nalozi blagajne koji su pribavljeni od kupaca stanova.

Navedene činjenice o namjeri da se izbjegne plaćanje poreza i doprinosa i činjenicu da optuženi nisu dali zahtijevane podatke svom stečenom oporezivom prihodu i o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa zakonskih obaveza, potvrđeno je i iskazom vještaka ekonomske struke Varivoda Zorana, a s tim u vezi i njegovim nalazom i mišljenjem.

Naime, iz nalaza i mišljenja vještaka Varivoda Zorana, a koji je svoj iskaz dao na glavnom pretresu održanom dana 18.01.2019. godine i kojom prilikom je vještak direktno i unakrsno ispitan, proizilazi da je vještačenje radio po naredbi Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona, sa zadatkom da utvrdi da li je u periodu od 01.01.2011.

godine do 31.12.2014. godine, pravno lice „Dekor“ d.o.o. Banovići vršilo otpis potraživanja fizičkim licima po osnovu Zakona o obligacionim odnosima i drugog ugovora ako jeste na koji način je vršen otpis, ukoliko je izvršen otpis da li je iskazan u glavnoj knjizi isti i ako jeste u kojem iznosu. Zatim da li je postojao pravni osnov za otpis potraživanja i pod kojim uslovima, kao i da li je pravno lice „Dekor“ d.o.o. Banovići po osnovu zaključenih ugovora o asignaciji, cesiji iskazalo uplate u glavnoj knjizi, izvršene od strane kupaca, da li je otpis potraživanja i neprikazivanje uplata u glavnoj knjizi podliježe obračunu poreza i doprinosa i ako podliježe u kojim zakonskim propisima i kojim iznosima i na kraju u koliko podliježe obračun da vještak utvrdi tačan iznos uskraćenih poreza i doprinosa po godinama kako je za sve godine ukupno, kao i da navede koji budžeti su oštećeni i za koji iznos. Pa je tako vještak prilikom prezentovanja svog nalaza naveo da je pravno lice, „Dekor“ d.o.o. B. vršilo otpis. A kratko potraživanja od kupaca, izvršilo je i iskazalo u glavnoj knjizi sve ono što ima, što je navedeno u spisu a to je iskazano u glavnoj knjizi i analitičkim karticama pojedinačno po fizičkim licima iz dokumentacije koja je bila predmet vještačenja. Prilikom obrazlaganja na koji način je vršen otpis i pravni osnov za takav otpis vještak je naveo da svaka pravna osoba ima pravo da izvrši ispravku i da potraživanja prenese na sumnjiva i da ih otpiše. Međutim, ta potraživanja imaju svoj tretman porezni u koliko nisu zadovoljeni svi uvjeti kako je to navedeno u Zakonu o porezu na dobit to je oporezivo. U koliko jesu onda ta potraživanja nisu oporeziva iskazuju se kao redovni razlog tekućeg posla. Na osnovu dostavljenih ugovori o cesiji i asignacije isključivo je bio obligatorni odnos uspostave između Privrednog društva „Dekor“ i pravnog lica. Znači, to su potraživanja koja su oni imali a faktički kad se to pogleda računovodstvo to nisu bili kupci ali su preuzimali potraživanja kod kojih su bili tada. I onda je u toku tog iskazivanja u glavnoj knjizi bilo je iskazanih obaveza i bilo je uplata po tom osnovu iskazani u računovodstvu, da su ipak uplaćivali odgovarajuće obaveze prema „Dekor“. Prikazane su neke uplate, ali ne sve na osnovu dostavljene dokumentacije. Vještak je naveo da je u svom nalazu na osnovu dokumentacije koja je bila predmet vještačenja analitički je iskazano tačno po svakom kupcu koliko su bile obaveze, koliko je plaćeno i evidentirano a koliko nije evidentirano u glavnoj knjizi. Da je taj iznos ukupno 331.270,32 KM a odnosi se na osam fizičkih lica i to: Č. S. uplate koje su nađene u spisu a nisu evidentirane u knjigovodstvo iznosi 45.724,00 KM. U 2012.godini ukupno je dokumentacija koja je dostavljena u spisu a nije iskazana iznosi 102.221,32 a odnose se na J. E. u iznosu od 53.640,30 KM, Š. D. 48.570,02 KM. I na kraju 2013.godina, dokumentacija koju je vještak našao u, koja je dostavljena, a u spisu tužilaštva a nije je našao u knjigovodstvu, nije iskazano u Privrednom društvu iznosi 183.330,00 KM, a odnosi se na G. R. 2006. godinu, zatim, S. V. 21.130,00 KM, na S. E. 32.000,00 KM, Š. M. 17.600,00 KM i H. D. 110.000,00 KM. Naglašavam sve ove i svi ovi iznosi analitički po dokumentu su iskazani u predmetnom nalazu, radi se o gotovinskim uplatama za koje ne postoji dokumentacija (blagajnički nalozi) da je knjižena u Privrednom društvu. Kada je u pitanju otpis potraživanja pravnog lica „Dekor“ u iznosu od 331.275,00 KM, koji je utvrdio na osnovu blagajničkih naloga, vještak se precizno izjasnio navodeći da je svake godine dostavljena odluka o otpisu potraživanja i dostavljen je nalog kojim je i taj nalog je dokaz da je iz glavne knjige isknjiženo nešto na osnovu čega su već unaprijed primljeni novci. U 2011.godini urađeno je odlukom broj 612/11 od 30.12. 2011.godine, a proknjiženo u glavnoj knjizi od broj 367 a iznos otpisane sume spornih potraživanja po toj odluci iznosi 112.852,22 KM. U 2012.godini (obrazloženje analitički sve dokumentacije nalazi se na strani 16.) i to je urađeno na osnovu odluke o otpisu potraživanja 478/12 od 31.12.2012.godine i proknjiženo sa nalogom 56. (sa nalogom to je znači knjigovodstvo iz kojeg se vidi da li je ta odluka koja je donesena, da li je stvarno i prikazana u glavnoj knjizi), otpisano je 122.22,17 KM i 2013.godine, odlukom o otpisu potraživanja broj 563/13 od 31.12.2013. godine, u nalogu od 56 i iznos 292.582, 88 KM, što u konačnici iznosi 527.662, 27 KM je otpisano iz glavne knjige a vještak je imao isključivo da radi dokumentaciju i odradio je za otpisana potraživanja kako je to navedeno pojedinačno po kupcu koji je na

osnovu dokumentacije iz glavne knjige. Od kompletnog ovog otpisanog duga u svom nalazu je odbio ono za što je našao gotovinske uplate u spisu.

Kada je u pitanju ovaj otpis potraživanja i ovakvo ne prikazivanje uplata znači tačka 5. naredbe podliježe obračunu pored obaveza i doprinosa i ako podliježe po kojim propisima i u kojim iznosima vještak je naveo da kad se posmatra dva fizička lica odnosi se na K.H. i B. D. i oni su otpisani za potraživanja za njih nema dokumentacije da je blagajnički je li da je ova primijenjena stopa od 10% Zakona o porezima na dobit i na te iznose obračunata ukupna obaveza od 7.335,00 KM. Za ostala fizička lica koja postoje ovdje a nisu iskazana to se smatra korisnim i oni su oporezivi i obračun poreza i doprinosa izvršen i iskazan na strani 35 i 36., analitički po vrsti a to se odnosi na Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima i Zakon o porezu na dobit. Pa je tako vještak precizirao po godinama za 2011., 2012 i 2013.godinu koliko je utvrdio da je uskraćeno poreza ili doprinosa i ukupno koliko, da Zakon o porezu na dobit to je 7.330,00 KM, to je samo onaj dio koji su otpisani a nismo imali blagajničku dokumentaciju. Tako da se vještak nije upuštao u dalje detaljisanje nego samo ovo što se odnosi na blagajničke dokumente koje je imao, ukupan iznos obaveza poreznih je 258.523,31KM; u 2011.godini to iznosi 35.682,46 KM; u 2012.godini 79.772,30 KM i u 2013.godini ima iznos od 143.068,55 KM (strana 35. nalaza zbirno a na stranici 36. pojedinačno po imenu i prezimenu i strana na kojoj se odnosi ta dokumentacija koja je bila predmet vještačenja). Dalje je vještak na upit branioca Č. I. kako se utvrđuje dobit odgovorio da se utvrđuje usporedbom sučeljavanjem prihoda i rashoda iz glavne knjige i da to nije bilans firme kako je to navodio branilac. Da je u skladu sa Zakonom o računovodstvu bilans stanja i uspjeha poslovanja, zakonom propisan akt koji se donosi na kraju svake poslovne godine na konto kojeg se plaća dobit Poreskoj instituciji. Vještak je naveo da se može plaćati porez na dobit na plaćene ili neplaćene, neknjižene ili proknjižene obaveze nekog kupca zato što na kraju godine se sastavlja bilans uspjeha i dolazi do sučeljavanja prihoda i rashoda. I kaže se da je dobit sto jedinica, sto KM i onda se poslije toga sastavlja poreski bilans koji uzima te podatke i on kaže 100 KM i kaže vršimo korekciju za porezno priznati i porezno nepriznate, pa se ovih 100 KM iz sučeljavanja prihoda i rashoda nije sigurno da ćete vi to i platiti, nego se kaže ako ste izvršili otpis a nemate vrstu povećavamo vam osnovicu za poreznu uplatu. Na upit optuženog Č. I. obzirom da je navedeno na strani 13 nalaza da je firma „Dekor.“ dužna kupcima B. D. i K. H., a da je vještak na to obračunao porez na dobit, može li se porez na dobit obračunati na dug. Znači ako je firma „Dekor.“ dužna B. D. i K. H. 7.335,05 KM, kako je moguće da se obračuna porez na dobit? Vještak je odgovorio da na osnovu dokumentacije, to je ono što je u knjigovodstvu prikazano, piše otpis potraživanja. Znači, da je tu iskazano da je otpisano 44.000,00 KM i automatski s tim otpisom je to stavljeno kao trošak u glavnoj knjizi, to znači da su imali prihode. I ti prihodi su (na sto novčanih jedinica) umanjani za 44.000,00 KM i umanjili osnovicu poreza, s tom odlukom o otpisu potraživanja. Na upit optuženog Č. I. da li može biti na pozitivnom stanju vještak je odgovorio da ne može i da to nije zaključni osnov.

U konkretnom predmetu izrađen je još jedan nalaz i mišljenje i to po vještaku ekonomske struke Bečić Ramiza, koji je direktno i unakrsno ispitan na glavnom pretresu održanom dana 22.07.2021. godine i isti dan je provedena dokazna radnja suočenja između vještaka Varivoda Zorana i Bečić Ramiza, obzirom da njihovi nalazi nisu bili saglasni. S tim u vezi, iz nalaza i mišljenja vještaka Bečić Ramiza, a tako i iz njegovog iskaza, proizilazi da je dobio naredbu Kantonalnog suda u Tuzli broj broj 030 K 017512 18 K od 22.07.2020. godine da 1. Vještačenjem na okolnosti utvrđivanja činjeničnog stanja utvrđeno Kantonalnom poreskom inspekcijom po zapisniku Porezne uprave broj 13/09-15-10-265/15-3 od 05.02.2016. godine utvrdim količinu isplaćenog toplog obroka za period od 01.01.2010 godine do 31.12.2015. godine te da li je na isti obračunat i plaćen porez i doprinos, isplaćivanje toplog obroka za period od 01.01.2010.g do 31.12.2015. godine

iznos i lica kojima su isplaćivane dnevnice za službena putovanja, te da su ista prelazila visinu dopuštenih isplata, okolnosti po kojima je preduzeće Dekor Banovići vršilo naplatu prodatih stanova za fizička lica: Č. S., K. H., J. E., B. D., Š. D., G. R., S. V., Š. F. i H. D., kao i okolnosti pod kojima su vršena knjigovodstvena knjiženja evidencije i prodaja predmetnih stanova, te tretman ovih transakcija i knjigovodstvene evidencije sa stanovišta javnih prihoda odnosno obračunatog poreza na dobit; i da se osvrne na nalaz i mišljenje vještaka, Varivoda Zorana od 20.12.2017. godine. Analizirajući svu dokumentaciju koja je bila u spisu suda, znači a koja je vezana za poslovanje pravnog lica Dekor. d.o.o., vještak je naveo da je ta dokumentacija jako neuredna zato što ona nije bila povezana sa stanovišta određenih knjigovodstvenih stvari i zakona o računovodstvu i reviziji međunarodnog standarda. Ono se ogleda u sljedećoj stvari, bruto bilansi koji su dostavljeni za analizu, to je po Zakonu o računovodstvu i reviziji dužnost da vodi svako pravno lice, nijedan dostavljeni nije sadržavao početno stanje. A početno stanje znači prenos obaveza iz prethodne godine u tekuću godinu sa 01.01. datumom tekuće godine. Da vještak iz iskustva zna da inspektori u konkretnim slučajevima tu činjenicu ne uzimaju i ne utvrđuju činjenično stanje, nego uzimaju podatke sa bruto bilansa. Konkretno, inspektori su samo prepisali podatke i vidjeli da stranka nije, kao nije obračunala doprinose. Međutim, stranka ako je u 2010. godini zadužila se za doprinose i to nije dugovnu stranu konta 4500, 4510, 4511, 4512, zadužila u narednoj godini sa početnim stanjem 01.01.2011. godine stranka samo to ne može imati, ali može imati MIP koji je evidentiran u Poreskoj upravi u kojoj je poslovala. Tako da po vještaku inspektori tu nisu utvrdili činjenično stanje. Dalje je naveo da su inspektori konkretno trebali, donijeti zaključak i narediti poreskom obvezniku da uskladi knjigovodstvenu dokumentaciju. Također je naglasio da se ne slaže sa vještakom Varivodom da su iznosi u evidenciji, da postoje nalazi za naplatu od ovih svih fizičkih lica od kojih je naplaćen iznos 331.275,32 KM. Po njegovom mišljenju tu se desio jedan katastrofalni propust knjigovodstva koji nije zatvorio te naloge za naplatu. Ako je nalog za naplatu postojao, ako su ova fizička lica naplatila u gotovini firmi Dekor i postoji nalog za naplatu, onda su morala se zatvoriti ta fizička lica. Prema mišljenju vještaka ove doprinose nije trebalo obračunavati na iznos 331.275,32 KM već da treba obračunati razliku poreza na dobit. Ali dalje je naveo da ta obaveza od 331.275,32 KM postoji na analitičkim karticama. Da isto tako postoje nalozi za naplatu koji kažu da je on naplaćen. Po dva osnova je tu. jedna stvar po analitičkim karticama postoji, a po nalazima za naplatu ne postoji. Znači uređivanjem ove dokumentacije ovaj iznos ne bi postojao. Vještak je naveo kada je u pitanju nalaz vještaka ekonomske struke Zorana Varivode da se sa istim u dijelu, utvrđivanja sa analitičkim karticama slaže i potvrđuje da je ovaj iznos na analitičkim karticama 331.275,32 KM, i da je na osnovu ovoga vještak Varivoda obračunao znači doprinose. Međutim, po njegovom mišljenju da se primijenila ispravka knjiženja i nalazi za naplatu uvršteni u knjigovodstvenu dokumentaciju ne bi bilo osnova za obračun. Prilikom unakrsnog ispitivanja na upit tužioca da li je izvršio uvid i u 3 naloga blagajne: Nalog blagajne broj 60 od 15.10.2010. godine na iznos od 19.500, to se sve odnosi na lice Č. S., nalog blagajne broj 65 od 03.11.2010. godine na iznos od 15.000, te nalog blagajne broj 69 od 12.11.2010. godine na iznos od 11.224 KM vještak Bečić Ramiz je odgovorio da se ne može pojedinačno za svaki taj nalog sjetiti, ali da se sjeća tih iznosa iz sudskog spisa. Dalje na upit tužioca zašto ih nije naveo u nalazu odgovorio je da ne može on dati nalog da se taj nalog knjiži, ali da je on naveo, da postoje nalozi za naplatu i da isti nisu uknjiženi. Nakon toga je vještak svoj nalaz branio uz obrazloženje da mu je možda promaklo da nisam vidio te naloge, moguće. Da je po ovom vještaku računovodstvo dobrim dijelom ovdje krivo, zato što je računovodstvo taj korektor koji treba, ne da direktoru da radi neispravno i to sve. Treba da ga obavještava o nekim radnjama koje nisu regularne. Ako to direktor ne poštuje, onda postoji, solucija u praksi pismeno se računovodstvo očituje i obavještava direktora o neregularnosti u radu.

Nakon direktnog i unakrsnog ispitivanja vještaka Varivoda Zorana i Bečić Ramiza i njihovog međusobnog suočenja, obzirom da se njihovi iskazi ne slažu u pogledu važnih činjenica, sud je cijeneći navedene dokaze, kako pojedinačno, a tako i u međusobnoj vezi sa ostalim dokazima, u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke optužbe Varivoda Zorana, koji je po ocjeni suda, dat stručno i u skladu sa pravilima i vještinom struke i nauke i koji je zasnovan na materijalnim dokazima i objektivan je i isti je, na osnovu naredbe Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona, utvrdio vrijednost usluga koje služe kao osnovica za utvrđivanje poreske obaveze i obračunao je iznos neplaćenog poreza po zakonskoj poreskoj stopi i federalne takse, ali bez određivanja subjektivnog elementa bića krivičnog djela. Vještak Varivoda Zoran je u potpunosti u skladu sa materijalnom dokumentacijom i na osnovu zakonskih propisa utvrdio da je „Dekor.“ pravno lice iznos od 331.275,32 KM nakon što je naplatio nije predao na blagajnu firme, nije ga položio na račun firme, već ta potraživanja u istim poslovnim knjigama i dalje vodio kao nenaplaćena, radio završne radove u građevinarstvu, da je iznos ugovorenih radova naplaćivao putem ugovora o asignaciji i cesiji kao i da je od kupaca tih stanova naplatio puni iznos cijene (prema izjavi kupaca i iz materijalnih dokaza). Da je optuženi na ovako naplaćeni iznos izbjegao plaćanje poreznih davanja proizilazi prije svega iz materijalnih dokaza a to su tri odluke o otpisu sumnjivih spornih potraživanja kojim odlukama je on već otpisao već naplaćena potraživanja od kupaca stanova, a lažno je u knjigovodstvu prikazao da ona nisu nikad naplaćena, da nije novac ušao u firmu Dekor. Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji F BiH gdje je tačno definisano šta predstavlja knjigovodstvena isprava, kakva mora biti, šta mora biti, Knjigovodstvena isprava između ostalog podrazumijeva i nalog blagajni. Navedeno je tamo da se u roku mora to provesti kroz glavnu knjigu da se vidi da je novac ušao u blagajnu, da je novac ili je potrošen iz blagajne ili je položen na transakcijski račun. Da on kao vještak te glavne knjige nema, niti ima blagajnu iz koje se može potvrditi da je taj novac bio to. Druga stvar, ima analitičke kartice na osnovu kojih se može vidjeti da novac koji je primljen po osnovu naloga blagajni nije uopće proknjižen ili iskazan u glavnoj knjizi, pa je sud u cijelosti prihvatio navedeni nalaz, kao i zaključke i mišljenje te pojašnjenje ovog nalaza na glavnim pretresima, a vještak je dao odgovor na sva pitanja, u skladu sa relevantnim činjenicama na osnovu pregleda poslovnih knjiga i knjigovodstvenih isprava.

Sud nije mogao prihvatiti, kao tačan i realan, nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke odbrane Bečić Ramiza, jer je isti, po ocjeni ovog suda, nepotpun, nepouzdan i neprecizan, te iako se radi o stalnom sudskom vještaku, po ocjeni suda, očigledno je da je vještak svoj nalaz uskladio sa odbranom optuženih.

Naime, prilikom direktnog i unakrsnog ispitivanja i tokom suočenja između vještaka Varivoda Zorana i Bečić Ramiza, sud nalazi da je različita dokumentacija na osnovu koje su vještaci sačinjavali svoje nalaze i mišljenja, pa je tako vještak Varivoda Zoran svoj nalaz i mišljenje, a tako i obračun neplaćenog poreza, izradio na osnovu na osnovu blagajničkih zapisa, odluka o otpisu, analitičkih kartica i stanja u poslovnim knjigama, dok je vještak Bečić Ramiz svoj nalaz i mišljenje izradio na osnovu analitičke kartice te zaključnih listova koji su dostavljeni od pravnog lica „Dekor“ i uvidom u sudski spis. Cijeneći koji je od navedenih nalaza i mišljenja relevantan za odlučivanje u konkretnoj pravnoj stvari i koji je zasnovan na tačnoj i potpunoj dokumentaciji, ovaj sud nalazi da je vještak Varivoda Zoran svoj nalaz sačinio na osnovu potpune dokumentacije, na osnovu dostavljenih ugovori o cesiji i asignacije što je isključivo bio obligatorni odnos uspostave između Privrednog društva „Dekor“ i pravnog lica. Znači, to su potraživanja koja su oni imali a faktički kad se to pogleda računovodstveno to nisu bili kupci ali su preuzimali potraživanja kod kojih su bili tada. I onda je u toku tog iskazivanja u glavnoj knjizi bilo

iskazanih obaveza i bilo je uplata po tom osnovu iskazanih u računovodstvu, da su ipak uplaćivali odgovarajuće obaveze prema „Dekoru“. Prikazane su neke uplate, ali ne sve na osnovu dostavljene dokumentacije. Vještak je naveo da je u svom nalazu na osnovu dokumentacije koja je bila predmet vještačenja analitički je iskazano tačno po svakom kupcu koliko su bile obaveze, koliko je plaćeno i evidentirano a koliko nije evidentirano u glavnoj knjizi., dok vještak Bečić Ramiz prilikom izrade svog nalaza nije navodio niti uzimao u obzir tri naloga blagajne: Nalog blagajne broj 60 od 15.10.2010. godine na iznos od 19500, za lice Č. S., nalog blagajne broj 65 od 03.11.2010. godine na iznos od 15000, te nalog blagajne broj 69 od 12.11.2010. godine na iznos od 11224 KM. Sud nalazi da vještak u svom nalazu nigdje ne navodi da postoje nalozi u koje je izvršio uvid a da oni nisu evidentirani u knjigovodstvu što je i bio predmet optuženja, konkretno da je dio bio naplaćen a nije prikazan, uz objašnjenje da mu je možda to promaklo i da je po njegovom mišljenju sve propust knjigovodstva koje po njemu nije sređeno i da se to drugačije knjižilo da postoje nalozi za naplatu ali ne postoji nalog za knjiženje te naplate.

S tim u vezi, nesporno je naplaćeni iznos od 331.275,32 KM koji optuženi nakon što je naplatio nije predao na blagajnu firme nije ga položio na račun firme već ta potraživanja u istim poslovnim knjigama i dalje vodio kao nenaplaćena, optuženi Poreznoj upravi nije dao podatke o svom stečenom oporezivom prihodu. Ono što je sporno je stav vještaka odbrane Bečić Ramiza i njegovog nalaza i mišljenja, koje je bez zakonskog uporišta, da je sva problematika u tome što knjigovodstvo, naloge koji su predati u blagajnu nisu knjižili, kao i da su inspektori bili dužni da optužene upute da ispravno vode knjigovodstvo, zanemarujući pri tome da inspektori potrebnu dokumentaciju odnosno te iste naloge nisu niti dobili od firme odnosno direktora Č. I., već su istu prikupljali od firmi za koje je pravno lice radilo završne radove na osnovu zaključenih cesija i asignacije, da je direktor Č. I. bio upoznat sa svim promjenama u blagajni kao i sa svim promjenama u kompletnom knjigovodstvu, da se sve radilo pod njegovim nadzorom i odobrenjem te da su svi prilivi i odlivi novca bilo da se radi o gotovini ili žirnom plaćanju bili pod njegovom kontrolom i rađeni uz njegovu saglasnost, da je sam donio i potpisao odluke o otpisu potraživanja (iskazi Lj. S., G. H.), te sud cijeni da je vještak svoj nalaz i mišljenje da knjigovodstvo nije radilo svoj posao, da je moralo pismeno obavijestiti direktora o tome, da je taj novac otišao na plate radnicima bazirao u namjeri da za optužene ishodi povoljniji ishod krivičnog postupka, te zbog svega naprijed navedenog, sud isti nije prihvatio kao objektivan i tačan.

Na osnovu svih naprijed izvedenih dokaza, kao i na osnovu materijalne dokumentacije u spisu, a koja se odnosi na poslovanje firme „Dekor“ d.o.o. Banovići, sud nalazi objektivno utvrđenim da su optuženi krivi za krivično djelo koje im se potvrđenom optužnicom stavlja na teret. Odredbom člana 273. KZ F BiH propisano je da će se kazniti lice koje za sebe ili drugoga izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom u Federaciji ili doprinosa socijalnog osiguranja propisanih u Federaciji, ne dajući zahtijevane podatke ili dajući lažne podatke o svom stečenom oporezivom prihodu ili drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa takvih obaveza, pa tako sud nalazi da su se u radnjama optuženih ostvarila sva bitna obilježja navedenog krivičnog djela, na način da isti nisu dali zahtijevane podatke, kako ni na zahtjev postupajućeg inspektora, a tako ni tokom cijele istrage, pa su tako optuženi, kao porezni obveznici, izvršenje krivičnog djela manifestovali na pasivni način i to tako što, kada su se stekli prihod koji podliježu oporezivanju, isti nisu podnijeli poresku prijavu, a bili su obavezni da to učine.

Nadalje, krivično djelo poreske utaje podrazumijeva obični i kvalifikovani oblik, a kvalifikatorna okolnost za postojanje ovih težih oblika krivičnog djela jeste visina izbjegnute obaveze, odnosno visina nanijete štete organima i službama koje se finansiraju iz naplaćenih javnih prihoda. Ta vrijednost mora biti utvrđena s obzirom na vrijeme preduzimanja radnje izvršenja osnovnog oblika krivičnog djela i biti u uzročnoj - posljedičnoj vezi sa preduzetom radnjom izvršenja i ta kvalifikatorna okolnost mora biti obuhvaćena umišljajem učinioca. Kako je sud na osnovu materijalne dokumentacije u spisu, na osnovu prezentovanih iskaza svjedoka kupaca stanova, svjedoka Lj. S., G. H., inspektorice B. V., i na osnovu iskaza vještaka Varivoda Zorana utvrdio da su optuženi za svoju firmu izbjegli plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom i doprinosa socijalnog osiguranja propisanih u Federaciji, u ukupnom iznosu od 331.275,32 KM, to su se ispunili uslovi za stavljanje na teret optuženima kvalifikovanog oblika navedenog krivičnog djela.

Pošto se ovdje radi o krivičnom djelu kvalifikovanom težom posljedicom, za njegovo postojanje potrebno je da je učinilac svjestan (da zna) da svojom radnjom upravo vrši utaju poreza ili drugih obaveza u većem iznosu, ali se pri tome ne traži da je baš u potpunosti i svjestan određene visine utajenog poreza, doprinosa ili drugih dadžbina koje predstavljaju javni prihod, pa tako ovaj sud, utvrđujući pitanje vinosti optuženih, kao subjektivnog odnosa prema izvršenoj krivičnopravnoj radnji iz izreke ove presude, nalazi da su optuženi predmetna krivična djela počinili sa direktnim umišljajem, a što nesporno proizilazi iz dokazanih činjenica i okolnosti pod kojima su krivična djela i počinjena. Naime, na osnovu svih izvedenih dokaza, evidentno je, a što je i vještak Varivoda Zoran potvrdio, da optuženi Č. I., obnašajući svoju funkciju nije izvršio zakonsku obavezu plaćanja poreza i doprinosa, iako je znao da isto mora plaćati.

Da je optuženi postupao u namjeri da na ovako naplaćeni iznos izbjegne plaćanje poreznih davanja, da ne daje zahtijevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu i da izbjegava plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom proizilazi prije svega iz materijalnih dokaza a to su tri odluke o otpisu sumnjivih spornih potraživanja kojim odlukama je on već otpisao već naplaćena potraživanja od kupaca stanova, a lažno je u knjigovodstvu prikazao da ona nisu nikad naplaćena, na ovaj način optuženi Poreznoj upravi nije dao podatke o svom stečenom oporezivom prihodu, a sve u namjeri da izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom. Optuženi je i pored poznavanja svojih obaveza, prema iskazu Lj. S., (eksterno lice za pravno lice „Dekor“) koja je navela da je kompletna blagajna firme vođena pod kontrolom direktora Č. I., da je on bio upoznat sa svim promjenama u blagajni kao i sa svim promjenama u kompletnom knjigovodstvu, da se sve radilo pod njegovim nadzorom i odobrenjem te da su svi prilivi i odlivi novca bilo da se radi o gotovini ili žiralnom plaćanju bili pod njegovom kontrolom i rađeni uz njegovu saglasnost, koja je potvrdila je da joj je poznato da je optuženi donio sporne odluke o otpisu potraživanja, dakle ne knjigovodstvo, nego upravo optuženi, zatim i pored upozorenja svjedokinje H. G., da to nije pravilan način poslovanja, a da je optuženi rekao da je on direktor i vlasnik i da je njeno ne da misli, već da radi dakle koja je vodila blagajnu firme, kazala je da u firmi kada se radi o naplati novca u blagajni, vođeno dvojno knjigovodstvo, odnosno blagajnički nalazi su izdavani kupecima stanova, a da su oni zavodeni interno, odnosno taj novac se nije zvanično prikazivao kao prihod firme, nije zavodeni u poslovne knjige, već samo u neke sveske i da je taj novac isplaćivan na crno kroz plate radnicima i da to nije evidentirano nigdje, u svojoj namjeri da izbjegne plaćanje poreza i doprinosa, oglušio se o svojoj zakonskoj obavezi, iz ovog jasno proizilazi da je pravno lice „Dekor“ raspolagalo sa ovako protupravno ostvarenom koristi i da su se iz ovih sredstava na crno isplaćivale plate radnicima, te su u svojoj namjeri da ne daju zahtijevane podatke istrajali duži vremenski period i to od 30.12.2011. do 31.12.2013., te isti ni na zahtjev inspektora

Porezne uprave nije htio dostaviti traženu dokumentaciju, niti je dostavio tokom istrage. Takođe, materijalna dokumentacija je potvrdila i navode ostalih svjedoka, koji su kao kupci stanova i potvrdili da su oni izvršili plaćanje.

Obzirom da činjenični opis djela iz podnesene optužbe sadrži činjenice i okolnosti, prema kojima je optuženi Č. I. kao vlasnik i direktor bez ograničenja ovlaštenja u pravnom licu „Dekor“ d.o.o. Banovići, (u daljem tekstu „firma“) kao porezni obveznik u smislu člana 3. stav 2) Zakona o Poreznoj Upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13), radeći završne građevinske radove na stambenim zgradama izgrađenim od strane pravnih lica „Tehnograd-Company“ d.o.o. Tuzla, „Giprom“ d.o.o. Tuzla, „Alg-Group“ d.o.o. Tuzla i „Gromex“ d.o.o. Srebrenik, iznos ugovorenih radova je naplaćivao putem ugovora o cesiji i asignaciji od fizičkih lica - kupaca stanova od ovih pravnih lica, na način da su mu ti kupci u vremenskom periodu od 2004. do 2013. godine, po osnovu tih ugovora, izvršili gotovinske uplate za kupljene stanove u ukupnom iznosu od 331.275,32 KM, koji novac nakon naplate nije predao na blagajnu ili položio na račun firme, niti ga je prikazao u poslovnim evidencijama svoje firme, nego je ova potraživanja, odnosno već izvršene gotovinske uplate u poslovnim evidencijama firme i dalje sukcesivno vodio kao nenaplaćene, nakon čega je postupajući u namjeri da za svoju firmu izbjegne plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa na ovako naplaćeni gotov novac, time ostvario zajedničku štetnu posljedicu u vidu pribavljanja imovinske koristi u iznosu od 258.523,31 KM, onda se tako opisana djelatnost ne može pravno ocijeniti kao produženo krivično djelo.

Imajući u vidu sve navedeno, bez obzira na negiranje optuženih da su počinili krivično djelo, sud nalazi utvrđenim da su optuženi postupali upravo kako je navedeno u izreci presude, pa kako nema osnova koji bi dovodili u pitanje ili isključivali njihovu krivicu, sud nalazi dokazanim da je optuženi Č. I. počinio krivično djelo – Porezna utaja - iz člana 273. stav 3) u vezi stava 1 KZ F BiH, a pravno lice „Dekor“ d.o.o. krivično djelo - Porezna utaja - iz člana 273. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, čiji osnov odgovornosti je sadržan u odredbi člana 128. stav 1. tačka a) i c) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

Prilikom odmjeravanja kazne za krivično djelo zbog kojeg je oglašen krivim optuženi Č. I., ovaj sud je u smislu člana 49. KZ F BiH utvrdio i cijenio kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog njegove porodične i imovinske prilike, kao i činjenicu da je od izvršenja djela protekao duži vremenski period. Takođe, sud je cijenio da je narušenog zdravlja, dok je od otežavajućih okolnosti na strani optuženog, sud cijenio njegovu upornost u izvršenju krivičnog djela, težnju za sticanjem profita na nezakonit način, nepostojanje svijesti kod optuženog o opravdanosti javnih prihoda, shvatanja pravičnosti poreznog sistema i izostanak njegove odgovornosti prema društvu, pa je sud, uzimajući u obzir da je Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine za krivično djelo porezne utaje, kada iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 200.000,00 KM, propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine, pri tome cijeneći težinu učinjenog krivičnog djela, stepen krivice optuženog i jačinu povrede zaštićenog dobra, našao da je izrečena kazna zatvora optuženom u trajanju od 3 (tri) godine adekvatna učinjenom krivičnom djelu i da će se izrečenom kaznom zatvora ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 42. KZ F BiH.

Prilikom odmjeravanja novčane kazne pravnoj osobi „Dekor“ d.o.o. Banovići, ovaj sud je imao u vidu sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća, kako one propisane članom 49. KZ F BiH, tako i one propisane članom 139. istog Zakona. Shodno tome, sud je cijenio činjenicu da pravno lice ranije nije osuđivano, da se radi o likvidnom

preduzeću koje pravovremeno podmiruje svakodnevne aktivnosti bez finansijskih teškoća, pa je uz izostanak okolnosti koje utiču na ublažavanje ili na oslobođenje od kazne, budući da pravna osoba, odnosno njen rukovodeći ili nadzorni organ nije dobrovoljno prijavio učinitelja nakon učinjenog krivičnog djela, niti su spriječili učinitelja da dovrši započeto krivično djelo, niti su dobrovoljno odlučili vratiti protupravno pribavljenu imovinsku korist ili otkloniti prouzrokovane štetne posljedice, te cijeneći činjenicu da osnovni kapital privrednog društva „Dekor“ d.o.o. iznosi 402.506,95 KM, što upućuje na činjenicu da se radi o privrednom društvu sa jakim privrednom snagom, optuženu pravnu osobu „Dekor“ d.o.o. zbog krivičnog djela Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi stava 1. KZ F BiH u vezi sa članom 128. tačka a. i c. KZ F BiH, osudio na novčanu kaznu u iznosu od 30.000,00 KM, ocijenivši da će se tom kaznom ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 42. KZ F BiH, a imajući u vidu visinu protupravne imovinske koristi koju je firma „Dekor“ d.o.o. ostvarila.

Oduzimanje protupravno stečene imovine je zasnovano na odredbi člana 114. KZ F BiH, te po stavu 1. navedene odredbe niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Ista odredba u stavu 2. propisuje da će se takva korist oduzeti sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je krivično djelo učinjeno i pod uvjetima iz tog zakona.

Takođe, u članu 115. stav 1. KZ F BiH je propisano da će se učinitelju oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom, a ako oduzimanje nije moguće učinitelj će se obvezati na isplatu novčanog iznosa srazmjerno pribavljenoj imovinskoj koristi.

Dalje je ovom odredbom propisano da se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom može oduzeti i od osobe na koju je prenesena, bez naknade ili sa naknadom koja ne odgovara stvarnoj vrijednosti, ako je ona znala ili mogla znati da je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom. Citirana zakonska rješenja predstavljaju osnov u kojima se sud nužno mora kretati prilikom odlučivanja o prijedlogu za oduzimanje imovinske koristi koja je pribavljena kriminalnom djelatnošću optuženih.

Iz navedenih odredaba proizlazi da primjena mjere oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom pretpostavlja utvrđenje da je izvršenim krivičnim djelom takva korist doista pribavljena.

Obzirom da činjenični opis potvrđene optužnice sadrži takvo utvrđenje, sud je na osnovu dokumentacije, blagajničkih naloga o uplaćenim iznosima od strane kupaca stanova od firmi „Tehnograd-Company“ d.o.o. Tuzla, „Giprom“ d.o.o. Tuzla, „Alg-Group“ d.o.o. Tuzla i „Gromex“ d.o.o. Srebrenik, za koje je izvodio završne građevinske radove na stambenim zgradama izgrađenim od strane ovih pravnih lica, iznos ugovorenih radova je naplaćivao putem ugovora o cesiji i asignaciji od fizičkih lica - kupaca stanova od ovih pravnih lica, na način da su mu ti kupci u vremenskom periodu od 2004. do 2013. godine i po osnovu tih ugovora, izvršili gotovinske uplate za kupljene stanove, utvrdio štetu, a koja je precizirana u nalazu i mišljenju vještaka Varivoda Zorana, pa je na osnovu člana 144. KZ F BiH od optužene pravne osobe „Dekor“ d.o.o. oduzeo imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Nadalje, na osnovu člana 114. KZ F BiH optuženom „Dekor“ d.o.o. se izriče mjera oduzimanja protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 258.523,31 KM, koju je optužena pravna osoba dužna vratiti i to u roku od 6 (šest) mjeseci od pravosnažnosti presude uplatom u budžet Federacije Bosne i Hercegovine, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

S obzirom da su optuženi oglašeni krivima, sud ih je, na osnovu člana 202. stav 1. ZKP F BiH, obavezao da naknade troškove krivičnog postupka, o čijoj visini će sud, u smislu člana 200. stav 2. ZKP F BiH, donijeti posebno rješenje, te da ovom sudu plate paušal svaki po 200,00 KM, čija je visina određena s obzirom na trajanje postupka pred ovim sudom i na imovno stanje optuženih, a sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Zapisničar

Meliha Trumić,s.r.

Predsjednik vijeća
Sudija

Merima Gutić,s.r.

POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, u roku od 15 dana od dana prijema prijepisa presude.